

Čitateljem "Glas Svobode"!

Borba za vstanovitev in vzdrževanje delavskega časopisa vse povsod kaže plemenitost duha in požrtvovalnost, ki ji ni para izvan delavske stranke. Delavsko časopisje je storilo, da se je glas delavca povišal stotisočkrat.

Naši rojaki, delavci naj slišijo naše poročilo, drugači smo zgubljeni. Delavce potrebuje svoje glasilo in to uprav sedaj bolj kot kdaj prej.

Sedaj, ko se je kapitalizem s svojo močjo zoperstavil delavstvu in njegovemu časopisju, dasi mu ne more ust zamašiti ali ga ugonobiti, toda ako moramo tudi mi poleg vas živeti in list "Glas Svobode" izdajati moramo imeti naročnike — predplačnike ne pa samo čitatelje.

"Glas Svobode", potrebuje naročnikov, potrebuje in jih mora imeti. Naše delavstvo potrebuje svoj glas oziroma glasilo, ki govori in bode govorilo zanj. Na noge, na delo rojaki! Vsakteri izmed vas, kolikor vas je, in v enem mesecu imamo lahko še enkrat toliko naročnikov in mi pa bomo storili svojo dolžnost kot smo je vedno.

Mesec April je najboljši mesec za agitacijo v celem letu. Na noge toraj vsi do zadnjega! Vsak dosedanji čitatelj naj pridobi v tem mesecu še enega novega naročnika, kar bo de zalego in pomagalo. Lahko mirujete potem, saj bo glasilo govorilo za vas.

Pomisli si, da z novim naročnikom pridobimo novega pomagala, prijatelja namesto dosedanjega nasprotnika. Kolikor več naročnikov, toliko več prijateljev in toliko manj nasprotnikov na delavskem polju.

Najboljšo pomoč nam morate skazati stem, da nam pridobite novih naročnikov.

Omeniti moramo še, da je mnogim naročnina na list Glas Svobode potekla, da smo mnoge opomnili, toda našemu opominu se ne odzovejo! Kaj naj s takim naročniki storimo? Če jim list ustavimo se jezijo, če jim list pošljemo imamo stroške in delamo po vrhu tega zastoj, če jih opominjamo imamo zopet stroške, nazadnje pa ne plačajo in če plačajo za moramo še potrdila poslati. Cenjeni naročniki tako ne more nadalje iti.

Vi ki delate v tovarnah, rudnikih in drugod ste gotovi za svojo plačo, med tem ko mi nismo, nadalje, vi štrajkate za večjo plačo, ker uvidevate potrebo življenja, ali mislite da je prav, da pustite nas, ki se za vas duševno borimo, na cedilu in nam ne date še tega kar bi morali?

Vsako delo naj bo plačano. Mi bi radi videli, da premogar, ali vsak delavec zasluži deset dolarjev na dan kot pa samo \$2.50; iz sreča mu privoščimo, pa tudi sebe v tem oziru ne pozabimo, ker mi ravno tako radi živimo in naši otroci ravno tako jočejo, če so lačni, kot i vaši.

Rojaki, delavci! "Glas Svobode" je delavski list, glasilo slovenskih delavcev v Ameriki, in je na črni listi kapitalistov, kot so vsi drugi delavski listi. "Glas Svobode" ne podpira kapitalisti, pač pa prispevajo ti delavski zatiralec v fond, ki je za vničenje delavskega časopisa. In iz tega je razvidno, da od strani kapitalistov ni pričakovati nobene podpore, temveč le edino od delavstva je odvisen obstanek delavskega časopisa.

Nadalje naj omenimo, da lista radi ne ustavljamo onim, katerim je naročnina potekla, ker ne vemo, če je dotičnik pri volji še nadalje čitati list ali ne pa tudi si mislimo mogoče ne dela, nima denarja, da bi sedaj poslal, pa ko bo zaslužil bo menda ja storil svojo dolžnost. Mnogečrti je naša misel prav, še večkrat pa se vrezemo in imamo samo stroške s opomini itd.; nazadnje nam pa dotičnik piše, da nič ne plača in zakaj mi nismo lista vstavili, ko je naročnina potekla. Tak čitatelj se moti, ako misli, da ni dolžan plačati naročnino za dobo, katero je list dobival. Zakon v tej zadevi je na strani izdajateljev lista in jasno govori, da po preteku naročnine sme izdajatelj list dotičnim osebam še nadalje pošiljati, dokler čitatelj lista ne vrne in zahteva, da se mu list vstavi; do časa obvestila pa mora čitatelj plačati naročnino.

Tukaj je stvar jasna kot beli dan in prosimo, da se naši čitatelji in naročniki po tem ravnaajo, pred vsem pa ne pozabijo poravnati starega dolga, ponoviti naročnino in pridobiti novih naročnikov. S pozdravom

GLAS SVOBODE CO.

AVSTRIJSKO-OGRSKA.

Iz Dunaja se poroča: V tukajšnih političnih krogih se živahno razpravlja o v Petrogradu doseženem zaključku razprave med avstrijsko-ogrskim poslancom, grofom Berchtold in ruskim ministrom za zunanje zadeve, Isvolskijem glede zblizanja teh dveh monarhij v balkanski aferi.

Budapest, 21. marca. V ogrskem državnim zboru so se danes stopli. Knjige in tintnike so metali v ministre Khuen, Hedevarj in Serenyi, ki so se mogli iz dvorane naglo odstraniti.

Po vsej Ogrski se živahno pripravljajo za nove državnozbornske volitve. Preteklo nedeljo je bilo mnogo shodov obdržanih, kateri so bili polnoštevilno obiskani, kar kaže, da se ljudstvo za izid istih zelo interesira.

V ogrskem glavnem mestu Budapesti, vlada veliko razburjenje radi nekega novega Madžarom sovražnega naznanila, ki izvirja iz hrvaškega deželnega zbora v Zagrebu.

Vodja hrvaške kmečke stranke v deželnem zboru je baje rekel: Mi nikoli ne priznamo nobenega ogrskega suverenstva (vrhovno oblast) nad Hrvaško. Naša stran-

ka stoji za združenje vseh Slovanov in bo skupno delovala s vsemi onimi Nemci, kojih geslo je: Hoch Haubsburg und nieder mit Hohenzollern!

V zadnjem listu smo poročali, da se ogrski državni zbor odgodi kot pretekli ponedeljek, toda Justova stranka se je odločila, da poskusi poslednje dejanje preložit, ker namerava vpriporiti veliko debato. Vsekako pa bo mnogo članov zbornice živahno protestiralo proti nepostavnemu upravnemu stanu, ki se mora pričeti s razpustom državnega zbora.

Belokranjska železnica. Železniški minister se je odločil sprejeti pri zgradbi belokranjske železnice progo Semič — železniški predor pri Preloki — Črnomelj-Metlika, ki jo je bila priporočila komisija.

Te dneve je prestal svojo kazen — 7 let težke ječe — monsignor Drozd, nekdanji predsednik denarnega zavoda St. Vaelava v Pragi. Osleparil je bil svoj čas za vod za nad 7 milijonov kron. — Mnogo eksistence je bilo tačas uničenih.

— Budapest. Policija je z golim orožjem napala vdeleževalce ljudskega shoda, katerega so sklicali socijal-demokrati, katerega

namen je bil zgol agitacijski in za vpeljavo splošne volilne pravice. Veliko oseb je ranjenih in 20 pa aretiranih.

RUSIJA.

Moskva, 22. marca. Staroslavna popa Johannes in Demetrius, sta bila s dekretom svete sinode, ki je bil čitan po vseh cerkvah, odstavljena od duhovniške časti in ob enem prekleta. Johannes je bil zelo priljubljen pop, ki si je kot temperenčni apostol nevenljive zasluge stekel. Znano je, da car ima ves alkoholičen monopol v svojih rokah ter da je pop Johannes, s svojim delom škodoval carjevemu kšeftu. Kaj vse pohlep po dobičku ne naredi.

Lvov, 24. marca. Poročila prihajajoča iz obmejnih okrajev javljajo, da se judje iz carstva v taki meri izseljujejo kot še nikdar poprej. V Avstrijo kakor tudi v Nemčijo se naseljujejo, kar v tropah. Sedaj se še ničesar za gotovo ne ve zakaj se v takih množinah izseljujejo, vendar pa se govori, da so carski volitvi prišli na sled "judovski zaroti" proti ruski vladi.

NEMCIJA.

Iz Berlina se poroča, da povečanje sistema za redno zrakoplovno zvezo v Nemčiji dobro napreduje. Kakor inženir Zeppelinove družbe, g. Colmann poroča se bo še tekom tega leta upeljala zveza z letalnimi stroji med Düsseldorfom (provincija Rhein) in Berlinom.

S zračno progo München-Starnberg-Oberammergau, ki bo v par tednih prometu odprta, bo Nemčija dovolj preprežena in kakor se že sedaj ponaša, bo prva država na svetu v letalnem (!) oziru.

Hamburg, 24. marca. Lepemu pomladanskemu vremenu, je naglo sledil snežen vihar in mraz po vsej Nemčiji. Na obrežju severnega jezera je razsajal strahanski vihar, ki je povzročil ogromno škodo parnikom in jadrenicam, katere je vrgel na pečine.

FRANCIJA.

Pariz, 24. marca. Senat je s 280 proti 3 glasovi sprejel predlog za pensioniranje delavcev in stem zaključil štiriletni parlamentarni boj in politično agitacijo v zvezi s to stvarjo, ki sega doli leta 1882.

Ta postava osreči okoli 17 milijonov delavstva izvzemši železničarjev, rudarjev, premogarjev, morinarjev in državnih uradnikov, ki so dosedaj že bili deležni pokojnine. Plačevanje penziona se prične s 65 letno starostjo ali pa po 30letni službi. Najnižjastvota letnega penziona je določena na 414 frankov. Davkoplačevalci bodo morali letno okoli 125,000, 000 frankov več plačati.

Iz Pariza dohaja odmev klerikalne aktivnosti pri sedajni državno zborni volilni borbi za zmago. Orleanski duke je v svojem govoru proti francoskim rojalistom rekel, da je republika odgovorna za tatvine, za katere so obdolženi razni vladni uradniki in katere preiskujejo socialisti.

Vsekako katoliška duhovščina je zelo aktivna in škof Guerard, potem ko popiše v svojem pastirskem listu Francijo za žrtev grabežljivih politikarjev, ki hočejo doprinesiti univerzalni razpad, dostavlja:

"Če se vsi katoliki na Francoskem združijo pri prihodnjih volitvah bodo storili konec zločinom proti veri in svobodi, katere uganja koalicija Judaizma, fra-mazonstva in protestantizma.

MEKSIKA.

Meksiko City, 23. marca. Najnovejša določba predsednika Diazja določuje za ustanovo družbe "rdečega križa" v zvezi s vladno armado. Isto določuje za dobro izurjene člane in najboljše opremo.

Ko bi kruti Diaz izdal določbo za odpravo tiranstva in vojaštva, bi ljudstvu in republiki bolj vgo-dil. —

ITALIJA.

Rim, 23. marca. V ponedeljek je resigniral italijanski kabinet. Ministrstvo je bilo formirano 10. decembra 1909, kateremu je predsedoval baron Sidney Sonnin. — Realizacija, da je predlog za državno denarno pomoč za vojno ladjevje ugonobljen, je dala povod resignaciji.

V Rimu že cel teden štrajkajo delavci na pouličnih tramvajih, ker jim družba ni hotela dati več plače. V mestu je ravno v tem velikem tednu vse polno turistov, ki morajo peš hoditi.

ANGLEŠKA.

Cardiff, 24. marca. Vsa pogajanja med operatorji premogovnikov in 200,000 premogarji v South Wales, za povišanje plače niso nič izdala in kakor zgleda je štrajk s 1. aprilom neizogibljiv. Če pride do štrajka bo poleg premogarjev še 800,000 delavcev drugih strok moralo odložiti delo.

CANADA.

Victoria, B. C., 22. marca. Poročila iz Dawsona potrjujejo žalostno vest, da je nad 100 Indijancev iz rodu "Pasjega rebra" ob Velikem Slave jezeru v tej zimski vsled gladi umrlo. Očividci, ki so ravnokar sem dospeli pripovedujejo sreetgajoče dogodke o tugi, bedi in trpljenju ondotnih Indijancev.

EXIT CANON!

Car Canon je premagan. Govornik Canon, zastopnik trustov v poslanski zbornici je na predlog za resignacijo po dvadnevem boju vendar bil prisiljen, da je resigniral. 191 glasov je bilo oddanih za resignacijo proti 155. Več kot sedem let je Canon vladal v poslanski zbornici kot neomejen car. Od sedaj naprej ne bo več govornik oni velikanški politični stroj, kot je bil do sedaj.

Njegovi prijatelji in politikujoči managerji v njegovem rojstnem mestu Danville, Ill., se boje, da ta padee znači konec Canonove moči pri prihodnjih volitvah za kongresmane v 18. distriktu, države Illinois. Canonovi politični sovražniki se vesele tega dogodka, posebno demokrati in republikanski insurgenti. Občno mnenje je, do, revolt proti "stricu Joe" je zmaga za ljudsko vlado.

Glede štrajka kurjačev.

Pogajanja med upravitelji 49 železnic, kojih proge zavzemajo skoro ves Zapad in pa med uradniki unije kurjačev, ki zastopajo okoli 32,000 delavcev, za 13% povišek plače in radi promoviranja po starosti službe so tako daleč ugodna in najbrž, da ne bo prišlo do štrajka. Do pravega zaključka se še ni prišlo, pač pa delavski vodje trde, da bo za kurjače vse dobro in povoljno izvalo, kar znači zopet zmaga za delavstvo.

Pokojnina.

Solski odbor v Bostonu je sklenil, da se da učiteljem in učiteljicam penzion in sicer ena tretina mesečne plače ob času penzioniranja. Penziona so deležni vsi učitelji oziroma učiteljice v starosti 65 let ali pa po 30 letnem službovanju.

Upati je, da se pokojnina tudi za delavstvo kaj kmalu uvede, seveda, ne na taki podlagi, kot ravno sedaj sklepa kapitalistovska Civic Federation.

Tatovi.

Indianapolis, Ind., 24. marca. Pri nas začele so se zopet vršiti tatvine po slovenskih hišah. Od meseca novembra do zadnjega tedna imeli smo pokoj, a sedaj so jih zopet nekaj osušili. Pri Ivanu Šturmu odnesel je po noči \$25.00 in pustil na mizi dober kol. Isto noč olajšali so Ivana Rosensteina za \$20.00. Čudno je le, da se to vrši samo po slovenskih hišah, kar kaže, da more biti tat, kateremu ta business dobro nese, posebno informiran o prebivalcih, denarja in položaju.

POLOŽAJ V PHILADELPHIJI.

W. D. Mahon, predsednik štrajkujočih pouličnih železničarjev je izjavil, da ker Rapid Transit družba noče vsem zahtevam delavcev ugoditi, bodejo štrajkali do konca. Vsa mirovna pogajanja med delavskimi zastopniki, družbo in politikarji so pri kraju, ne da bi prišli do kakega zaključka.

Pri zadnjem mirovnem pogajanju se je senator Penrose izjavil: Z menoj je vse pri kraju in k hudiču naj gre delavstvo. Istega mnenja je tudi mestni župan Reynburn.

E. E. Greenwald, predsednik državne delavske zveze je rekel, da on sam noče sklicati za splošno stavko v državi, dasi ima to pravico, ker je boljše, da je ves odbor navzoč in radi tega je sklical posvetovalne uradnikov v Wilkesbarre, Pa., kjer se je sklenilo, da se pokliče vse delavstvo v državi Pennsylvania na simpatetični štrajk. Do tega seveda še ni prišlo, ker vse je mnenja, da se bo v najkrajšem času prišlo do sporazumljenja, vsekako pa je gotovo kakor delavski vodje zatrjujejo, da eno uro po kleku za generalni štrajk bo delavstvo po državi prenehalo s delom. Dan McKelvey, pennsylvanski premogar-predsednik pravi, da vsi premogari do enega odlože krampe, ako je treba proti Lewisovi volji.

Socijalistični govornik Evgen V. Debs je v Philadelphiji ter osebno pomaga pri vodstvu štrajka, ob enem pa ne zanemarlja prilike, da ne bi delavstvo s svojimi govori poučeval o situaciji delavstva, o važnosti boja, ki se ravno kar vrši v Philadelphiji, a ob enem pa brez strahu udarja po mestnih očetih in grabežljivcih, ki imajo delnice v P. R. T. družbi in ki so glavni povzročitelji tega položaja.

Na vsak način delavstvo po Ameriki naj ne veruje kapitalističnemu časopisju, ki trdi da boj je končan, temveč zapomni si naj, da najljutejša borba med unionizmom in kapitalizmom se bje ravno sedaj v republikanski državi Pennsylvaniji, v mestu Philadelphiji, kjer so ustanovitelji republike proglasili osebno svobodo vsem državljanom.

Pred zaključkom lista je prišlo poročilo, da je 35,000 tekstilnih delavcev šlo nazaj na delo na povelje uradnikov svoje organizacije, ter da danes bodejo vsi simpatetični štrajkari začeli zopet delati. Ob enem se poroča, da še ni do nobene ugodne poravnave med bosci in delavci prišlo. V koliko je to slednje poročilo zanesljivo se ne ve.

Štrajk kamnosekov.

Bedford, Ind. Situacija tukajšnega štrajka kamnosekov postaja vedno bolj napeta. 500 kamnosekov je zaštrajkalo v Hoosier kamnolomih. Kakor je znano so že več mesecev kamnoseki po drugih kamnolomih v Indiana na štrajku radi tega, ker so družbe hotele vpriporiti drastično znižanje plače.

V Betlehemu

je bilo včeraj 20 delavcev odslovljenih, ker so zahtevali, da jim Schwab poviša plačo in sicer za vsakih 100 tonov zlitega železa po \$6.00 do \$7.00. Družba je delavcem plačo povišala in še tisti večer plačala, ob enem pa dala plave listke, naznanjajoč, da so doslužili. Še tisto večer je 400 delavcev zaštrajkalo. Sedaj zopet štrajka nekaj nad 600 delavcev. Delavski organizatorji poročajo, da Schwabova topilnica je morala vsled tega ustaviti s proizvodnjem.

Vsled obojestranske pomote se je našega rojaka in zastopnika Jos. Schweiger v Calumetu javno klicalo na poravnanje in ker je stvar vsa v redu in je bilo vse skup le pomota, to sedaj javnosti naznanjamo, s pripombo, da je isti še nadalje naš zastopnik za Calumet, Mich. in okolico. Rojakom ga najtopleje priporočamo.

Ali bodo premogari štrajkali?

Zanesljiva poročila iz Cincinnati javljajo, da premogarskega štrajka najbrž ne bo. Dasi se operatorji in zastopniki premogarjev niso mogli na noben način zjediniti, vendar je upanje, da "scale committee", kateremu je dana polna moč odločitve in ukrepanja, najde pot in način, da se pride do ugodnega sporazuma in prepreči štrajk. Obe stranki imati še en teden časa za pomislek in če se takrat nekaj pametnega ukrene, bodo vsi premogari U. M. W. of A. organizacije, katerih je nad 350 tisoč in poleg tega še 150,000 drugih organiziranih in neorganiziranih premogarjev odložili lopato in kramp.

Veliki konsumentj premoga se že sedaj boje krize, ki bi nastala za slučaj, da premogari dalj časa štrajkajo. Brez premoga je ves promet in vsa industrija ne le sama po Ameriki, temveč po vsem svetu popolnoma oviran in zato se premogarijem ni treba bati, da bi morali dalj kot mesec ali dva štrajkati. Bosi to tudi uvidevajo.

Združenje premogarjev.

Preliminarno glasovanje članov Zapadne Premogarske Zveze za združenje s United Mine Workers of America, oziroma American Federation of Labor kaže, da premogari stoji skoro soglasno za združenje.

Občno mnenje delavskih vodij je, da interesi premogarjev in rudarjev se bodejo povečali ko hitro se te dve organizaciji združiti in združitev tudi potrdi A. F. of Labor.

Štrajk sedlarjev.

Štrajk sedlarjev in usnarjev je napovedan po vsi Ameriki. Delavci zahtevajo osem urni delavnik in 15% povišanje plače. Delavcev te stroke primanjkuje in vse vzgleda, da bodejo bosci popolnoma poraženi, 6000 sedlarjev štrajka.

V Kansas City, je 235 sedlarjev in usnarjev zaštrajkalo. 200 usnarjev v St. Joseph, Mo. 140 sedlarjev v Milwaukee, Wis.; 35 usnarjev v Greenbay, Wis.; 155 usnarjev v St. Paul, Minn.; 200 usnarjev v Dallas, Texas; 100 sedlarjev v Denver, Colo.; 400 usnarjev v St. Louis, Mo.; 300 delavcev v 10 tovarnah v Louisville, Ky., je odložilo orodje na klie predsednika J. M. Baker za generalni štrajk. V Minneapolisu je 196 usnarjev zaštrajkalo, tri firme pa so takoj podpisale pogodbo. V Winona, Minn. so zaštrajkali vsi umijski usnarji.

Pred zaključkom lista se poroča, da so delodajalci v San Francisco, Cal. podpisali pogodbo s delavci, dovoljujoč delavcem 15% povišek plače in 8 urni delavnik.

Boj in pretep.

Portland, Ore. Med 300 Hindoo delavci in 200 belokožci je prišlo do pretepa, ker so Hindi šli na mesta belokožcev za polovično plačo delati pri St. John Lumber družbi. Dva Hinda sta dobro premikastena.

Nezgoda na železnici.

Marshalltown, Iowa. 48 mrtvih, 50 poškodovanih, od katerih bo najmanj 10 vsled poškodb umrlo je posledica nezgode, ki se je pripetila na Rock Island ozir. Great Western železnici ko je osebni vlak, ki je vozil proti Minneapolis in St. Paul, Minn. skočil s tira.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:
za \$ 10.35 50 kron,
za \$ 20.50 100 kron,
za \$ 41.00 200 kron,
za \$ 102.50 500 kron,
za \$ 204.50 1000 kron,
za \$ 1020.00 5000 kron.

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. pošto na hranilni urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam poslati je najpriilneje do \$25.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske New Domestic Postal Money Order alipa New York Draft.

FRANK SAKSER CO.
82 Cortland St. New York
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Okla

VOHUN. * * * *

SPISAL J. F. COOPER.

(Nadaljevanje.) Šesto poglavje.

Na polju levo od hiše in neda-
leč od rezervnih čet, je stala maj-
hna gruča, katere opravila se je
zdelo drugačno od opravila vseh
drugih. Bili so to trije moški, to
se pravi, dva moža in mlad mu-
lat. Poglavitna prikazen med
njimi je bil človek, čigar izredna
snobost ga je delala še bolj dolge-
ga nego je že itak bil. Nosil je o-
čala, bil neoborožen in kakor je
bilo videti, je delil svojo pozor-
nost med knjigo, cigaro in dogod-
ki na bojišču.

Fanika je sklenila poslati tem
ljudem pisemce, naslovljeno na
Dunwooda. Hlastno je vrgla s
svinčnikom sledeče besede na pa-
pir: "Pridite k meni, Dunwood,
pridite, in bilo samo za hip!"

Cezar je bil izvoljeni sel in le-
tel tja-ven, kar se je dalo. Mož,
katerega je oddal pisno, je bil
ranocelnik, in zamorčevi zobje
so klopotali, ko je zagledal svet-
le nože, razložene po trati, da so,
če treba, hitro pri roki.

Zdravnik je ogledoval svoje
priprave očividno z veliko zado-
voljnostjo; pogledal je samo na-
gloma na papir v svoji roki in se
zatopil zopet v svoje opravilo.

Cezar se je hotel ravno odstra-
niti, ko ga je tretja oseba, očitno
zdravnikov pomočnik, mirno
vprašala, če mu naj odreže nogo.

To vprašanje je spomnilo za-
moreca na obstoj njegovih udov,
kajti vporabili jih je tako dobro,
da je dosegel hišo v istem trenu-
tu, ko je pridiral major.

Straža pod oknom je zastavila
Cezarja pot, mu pomolila sabljo
pod nos in rekla osorno:

"Čuj, ti zamorec: ako se poka-
žeš enkrat iz hiše, tedaj hočem
postati brivec in odrezati enega
tvojih črnih uhelj s tole britvi-
jo!"

Cezar, ki je videl v nevarnosti
zopet drug ud svojega telesa, se
je jadrno umaknil v kuhinjo, m-
milajšo nekaj pred-se, od česar
ni bilo mogoče razumeti drugega
nego "yankee, o lump rebél!"

"Major Dunwood!" je rekla
Fanika, ko je stopil pred-njo mla-
di častnik. "Storila sem vam kri-
vico; gotovo me imate za trdosr-
čno..." Ni mogla govoriti dalje,
solze so ji udarile iz oči.

"Fanika," je vzkljnil toplo.
"Vi niste nikdar trdi, nikdar
krivični, razun kadar dvomite na
moji ljubezni!"

"O Dunwood!" je ihtela dekl-
ca. "Namenjeni ste, da tvegate
življenje... Ne pozabite, da je
tu sree, čigar sreča... Vem, da
ste hrabri, Dunwood, a bodite tu-
di previdni!"

"Vam na ljubo?" je vprašal
radostno-presenečeni častnik.

"Meni na ljubo," je komaj
slišno dahnila in se mu zgrudila
na prsi.

Krepko je pritisnil mladi mož
drhtečo deklico na-se in ravno
hotel govoriti, ko ga je trombe
glas opomnil na njegovo dolž-
nost. Še en poljub je prišel na
ustnice, ki se niso branile, nato
se je iztrgal iz njunega objema in
odhitel na bojišče.

Fanika se je vrgla na divan,
zagrebala glavo pod blazine in se
pokrila še s šalom, da bi kolikor
mogoče udušila vsaki glas, pro-
dirajoč z bojišča noter do nje. In
ležala je tako, dokler ni utihnilo
zopet vpitje bojevnikov, pokanje
pušk, grom dirajočih konjskih
kopit.

Sedmo poglavje.

Hribovitost dežele, mnogoktera
skrivališča, ki jih je nudila, ka-
kor tudi velika oddaljenost od do-
movine — vse to je branilo An-
gležem, da bi bili razvili veliko
kavalerijsko silo, ko so v prvi iz-
kušnji zatreti uporne kolonije.

Iz Evrope so poslali samo en
polk regularnih konjenikov: a u-
stanovili so na različnih krajih
po deželi svobodne kavalerijske
voje, obstoječe deloma iz nabo-
rnikov iz kolonij, deloma iz mo-
štva, vzetege od pehote. Ti vojaki
so bili prisiljeni odložiti musketo
in bajonet pa prijeti za sabljo in
karabinarje.

Njim nasproti so stali najhrab-
rejši jezdeci Amerike. Skoro vsi
kavalerijski polki kontinentalne
armade so imeli častnike z juga,
in pogum poveljnikov je bil pre-
šel tudi na moštvo.

Dočim so vzeli Angleži samo ne-
kaj večjih mest (kar ni imelo
prav nobenega pomena) ali m-
širali skozi pokrajine, kjer ni bilo
dobiti živeža, so rojile lahke čete
sovražnikove neovirano po vsej
deželi. In četudi so trpeli ameri-
kanski jezdeci dostikrat kaj hudo
pomanjkanje — za svoje konje so
znali skrbeti vedno dobro, vsled
česar so bili le-ti vedno v visoki
meri sposobni za službo.

Morda ni bilo na vsem svetu
tako hrabre in podjetne konjen-
ice kakor je bila takrat "lahka
kavalerija" amerikanske armade.

Dunwoodovi jezdeci so bili že
českokrat pokazali in dokazali
svoj pogum in bilo jih je zdaj
komaj mogoče brzdati v njih di-
vjem poželenju, da se vržejo na
sovražnika, ki so ga bili napadli
redkokdaj zastoj. Njih želje so
se imele izpolniti kmalu, kajti ko-
maj je bil utegnil poveljnik sko-
čiti zopet na konja, ko je priko-
ral sovražnik, in je spoznal ma-
jor zelene suknje lovec in lesena
sedla "kravarjev".

Angleži so bili po številu skoro
enaki Dunwoodovim četam.

Ko je došel sovražnik na pro-
sto plan pred Harvey-evo kočo, se
je ustavil in se pripravil na boj.

V istem trenutku se je prikazal v
dolini voj pehote in se blizal reki.

Major Dunwood je takoj spo-
znaval svoj ugodni položaj in skle-
nil, da ga izkoristi. Oddelek, ka-
teremu je poveljeval on, se je jel
počasi umikati z bojišča, nakar
je mladi Nemeec, ki je komandiral
sovražno kavalerijo, dal povelje
za napad.

Bilo je malo čet, hrabrejših od
"kravarjev". Kakar strela so
planili v boj. Nemeec so jim sledi-
li počasneje, a v boljšem redu.

Zdaj so zadonele trombe Vir-
gineev in fanfara je izdala kraj,
kjer je prežala zaseda. Dunwood
je napravil s svojimi vojaki spre-
ten obrat v stran, nakar so Law-
tonovi ljudje, ki so bili udrlj ven
iz svojega zaščitja, vstopili v vr-
zel in združili kakor vihra nad so-
vražnika.

Ta napad je bil za sovražnika
prehud: razkropil se je na vse
strani. Vojaki so drčili preko po-
lja, kakor hitro le so mogli teči
njih konji. Samo malo jih je bilo
ranjenih, tisti pa, ki so kljubova-
li maščujočim rojakom, niso izšli
živi iz boja. Nemeec so bili, ki so
moralj držati glavni naval, in
pokorni železni disciplini, so
vztrajali hrabro, dokler jih niso
ognjevit konji in žilave roke na-
sprotnikov razpršile kakor ple-
ve. Velik del teh siromakov so
pomandrala konjska kopita — in
kmalu je videl Dunwood bojno
polje očiščeno sovražnika.

Od nadaljnega zasledovanja ga
je zadržala bližina glavnega voja
sovrzane pehote, in peščica Neme-
cev, ki so bili ubežali neposkodo-
vani, je iskala pri njej zavetja.

Bolj prekanjeni begunci so se
raztresli v majhne trope in se
vračali po najrazličnejših potih
v svoj stari tabor. Ta heg je pri-
nesel s seboj veliko izgubo na ži-
vini, imetju in celo ljudih; kajti
ako se je razkropil enkrat trop
kravarjev po deželi, tedaj je bilo,
kakor da so izpuščeni vsi zli du-
hovi.

Groza in strah sta branila da-
mam v Hvartoni hiši, da bi gle-
dale vse te dogodke. Fanika je
ležala še vedno na pol nezavest-
na na divanu, trepetajoč za živ-
ljenje rojakov, dasi je mislila pri
tem pravzaprav samo na enega,
na Dunwooda.

V kuhinji so bile zbrane štiri
osebe, namreč Cezar s svojo ženo,
njuna nečakinja, zamorka 20 let,
in mladi mulat, ki je bil preje zu-
naj na poljani pri ranocelniku.

Ko je bil premagal Cezar prvi
strah, je gledal boj z velikim za-
nimanjem in se upal celo ven,
kjer je stal na straži vojak.

Ta je porogljivo ogledaval za-
moreca od strani in rekel hladno-
krvno:

"Vi se, kakor vidim, bojite;
gotovo ste za svojo lepo osebo
tako v skrbeh, a?"

"Krogla zadene črni mož ka-
kor beli mož" je mrmral zamo-
re ozlovoljeno.

"Kaj pravite, ako bi poizku-
sil?" je rekel vojak, izvlekel iz
pasu pištolo in pomeril na za-
moreca.

Cezar se je začel tresti po vsem
životu, na srečo pa so se jeli u-
mikati zljaj Dunwoodovi jezdeci
in napad kraljeve konjenice je
odvrnil vojakovo pozornost od u-
boga zamorca.

"Vidite, gospod kavalerist,"
je vpil Cezar, meneč, da se Ame-
rikanci resno umikajo, "vidite,
rebel ne zna bojevati, kralj Jur-
ja vojak žene majorja Dunwood.
Tudi dobri gospod, major Dun-
wood, pa boj z regulerni mož ne
zna."

"Vrag vzemi tvoje regularne!
Počakaj samo hipček, črnoglavec,
in videl boš, kako pridrvi stotnik
Lawton in razpodi te kravarje
kakor divje gosi!"

Vojakovo prorokovanje se je
takoj nato izpolnilo in ves potr
je gledal Cezar, kako je bežala
kraljeva konjenica.

Pri tem pa je zagnala straža
takšen krič veselja, da je druga
straža notri v sobi pri stotniku
Hvartonu odprla okno in rado-
vedno pogledala dol.

"Poglej, Tom, pogledj!" je kli-
cal ves srečni vojak spodaj. "Sto-
tnik Lawton žene Nemeec in zdaj
... zdaj je major ubil poveljni-
kovega konja ... za vruga, za-
kaj ni ubil rajši poveljnika in
pustil konja živeti?"

Za bežečimi kravarji so frčale
krogle in ena njih je razbila ok-
no v Cezarjevi bližini, nakar je
zamorec zavpil, kakor da mu je
predrla srce, in jadrno bežal na-
zaj v hišo.

Trato pred hišo je obdajalo go-
sto grmovje in tu sta se pasla
konja obeh dragoncev, privezana
drug k drugemu. V tem trenutku
sta prijezdila na trato dva od
svojih tovarišev ločena "kravar-
ja," očitno z namenom, da po-
iščeta zavetja v gozdovih za hišo.

Ker so zmagovosni Amerikan-
ci zasledovali umikajoče se Neme-
ce, dokler jih niso prignali pod
varstvo angleške pehote, in sta
se čutila zaradi tega, naša kra-
varja popolnoma varna, sta se
pustila zapeljati od izkušnjave,
kateri se ti ljudje niso mogli u-
stavljati nikoli: od konjskega
mesa!

Z drznostjo in ravnodušnostjo,
ki se more le v vojni razviti do
take popolnosti, sta hitela h ko-
njema in ju ravno hotela zgrabiti
za uzele, ko je izstrelil vojak na
straži svoji pištoli in tekel nato
s sabljo v roki reševat konja.

Zgoraj iz okna pa je pogledal
njegov tovariš — druga straža
stotnika Hvartona. Iztegel se je
ven, kolikor le se je dalo, in iz-
kušal z najhujšimi kletvicami in
grožnjami preplasiati maroderja.

Trenutek je bil zapeljiv...
Tristo Henrikovih tovarišev je
bilo v neposredni bližini, konji
brez jezdecov so letali vsepovsod
okoli, in tako je zgrabil stotnik
stražo za nogo in jo na glavo vr-
gel dol. Cezar, ki je bil priča te-
mu, pa je tekel in odriil zapah
pri velikih hišnih vratih.

Vojakov padec ni bil nič neva-
ren, ker je bilo okno čisto nizko.
Hitro se je zopet pobral in hotel
vse besen nazaj nad jetnika. A
vsprlo sovražnika splezati gor v
okno, ni bilo varno, in ko je ho-
tel pri stranskih vratih v hišo,
jih je našel zaklenjene.

Zdaj ga je kljcal tudi tovariš
glasno na pomoč in pozabivši na
vse drugo, je tekel prestrašeni
vojak na trato. Takoj je bil re-
šen eden konj, drugi pa je bil že
privezan za sedlo "kravarja", in
bojujoča se četvorica se je besno
pretepaje in preklinjaje pomika-
la tja za hišo in proti gozdu.

Zdaj je Cezar brž odprl vrata,
pokazal na konja, ki je še bil na
trati, in zaklical stotniku:

"Tečite! — Tečite!"

"Da," je vzkljnil Henrik, ko
je skočil na konja, "zdaj je res
čas, da tečem!"

Poslednjikrat je pomignil očetu,
ki je — nem od straha —
stal pri oknu in blagosloviljačoe
iztegal roko za sinom.

Dalje prihodnjč.

Gospa Kužnik umrla.

Iz C. A. z dne 22. marca povza-
memo sledeče:

"V petek zjutraj je umrla 33-
letna Uršula Kužnik, na 8323
Connecticut ave. Bolehala je že
pet mesecev za sušico. Zapušča
žalostnega moža, dva otroka in
eno sestro v državi Iowa. Pokoj-
nica je prišla v Ameriko pred š-
estimi leti."

Žalujočemu soprogu naši soža-
lje! —

RAZREDNI BOJ.

Razredni boj se bje, ker ni
druge pomoči.

Duhovni raznih sekt lahko pri-
digujejo krščansko ljubezen in
bratstvo, profesorji lahko uče o e-
konomični slogi; politiki lahko la-
hko vnamajo ljudstvo za patrio-
zem in za neoddatno pravo člove-
štva, uredniki lahko nastrože
cele predale neumnosti namesto
dobrih člankov, delavski vodje
in delavski izkoriščevalci se la-
hko skupno vesele na banketih in
brezobzirno hvalijo zasluge tega
ali onega in vkljub vsemu temu
razrednega boja še ni konec. —
Razredni boj se vrši neprestano
dan in noč, če ne tukaj pa tam, v
tej ali oni obliki, zahtevajoč ne-
izmerno število dragih žrtv. —
Besna bitka se bje, zmaga sedaj
tu sedaj tam, nikjer pa ni popol-
ne zmage. Bojno polje je sedaj
tovarna, sedaj rudnik, sedaj v
mestu, sedaj na deželi, na rav-
nem polju ali pod zemljo. Razni
boji se bjejo ali na odprtem po-
lju ali skrivoma, v malih ali več-
jih skupinah, nevidno očem člo-
veštva ali pa tako ljuti, besni me-
ri, da opozarja cele narode, ves
svet.

Razredni boj se bje, kedar se
mora mati ločiti od svojih otro-
čičev in gre na delo v tovarno, da
zavzame mesto svojega boljše
plačanega soproga, da producira
več dobička za kapital. Bitka se
bje, toda ta boj je enostranski.

Razredni boj se bje, kedar
morajo otroci delati v tovarnah,
zavzemajoč prostore svojih bolj-
še plačanih starišev, da producira-
jo več dobička za kapital. Bitka
se bje in tudi ta boj je samo eno-
stranski.

Razredni boj se bje, kedar se
delavce mori, ubija na tisoče, de-
settisoče vsako leto in kedar se
na mesta poškodovanih, za delo
nesposobnih delavcev vposli nove
delavske moči, prihajajoče iz
vseh kotov zemeljske oble. In vse
to se je in se še godi v imenu in-
dustrielnega napredka in za več-
no slavo in večji dobiček kapita-
la. Bje se razredna vojska, v ka-
teri je Delavstvo nerezistirajoča
žrtve.

Razredni boj se bje, kedar se
plača znižuje, delavnik podaljša,
delavce pritiska, najemnina in
cene živih povisajo, delavcu
jed trga iz ust, ker vse to se de-
la, da se poveča dobiček kapitala.

In vojska je tudi takrat, kedar
se izdajajo sodniške prepovedi v
svrhu ropanja delavstva za njih
pravo štrajka, kedar se izdajo
Buck Stove in Danbury Hatters
razsodbe za oropanje delavskih
pravie bojkota, kedarkoli se kli-
če policijo, milicije in kozake,
da "napravijo red" in poravnajo
štrajke, kedar se zapre v ječe de-
lavske vodje ali se jim preti s za-
porom in kedarkoli se dajo de-
lavski vodje podkupiti in korupi-
rati, ker vse to se zgodi za dobi-
ček kapitala na rovaš in zgubo
delavstva.

Konec temu boju bo kedar bo
konec kapitalizma ali pa delav-
ce besen nazaj nad jetnika. A
dokler bo pa obstal delavski
razred in kapitalistični razred,
tako dolgo bo trajal tudi razred-
ni boj. Delavce bo moral komeč-
no postati suženj ali pa interesi
kapitalista bodo postali intere-
si delavstva, delavska last.

Delavce izberi si! Hočeš li: su-
ženstvo ali enakopravnost?

LISTNICA UREDNIŠTVA.

— P. C. Z. Pueblo. — Vaše pi-
smo prejeli, pa ga prav ne razu-
memo, ker nismo učenjaki, da bi
znali tehnično ali pa morda ke-
mično analizirati klobase. Mi ni-
smo diplomirani profesorji kake
medicinske univerzitet in zato
tudi nečemo se postavljati za u-
čitelje zdravnikov, pa tudi
"šternkukarji" nismo, temveč
prepusimo ta posel drugim, ki
vsaj razumejo latinska imena raz-
nih zvezd. Ponosni pa smo na to,
da se postavljamo za učitelje de-
lavske mase, ker imamo kolikor
toliko tudi lastne skušnje. Res
nespametno je smešiti to, kar ne
razumemo, ker ni vredno zgube
časa, da bi se pametni ljudje s
istim pečali, prepričani pa smo,
da se dobe ljudje, ki trdno veru-
jejo v ono, kar ne razumejo. Ali
ni res tako?

Mi ljubimo svobodo, ter jo tu-
di Vam prepuščamo, proseč Vas,
da isto privoščite tudi v svojim
faranom.

Vaše pismo hranimo za boljše
čase.

10.548

to je bila številka bolnika, kateri je bil zadnji v letu 1909 še
sprejet v zdravljenje slavnega in znamenitega **Dr. J. E. THOMPSON-A**, glavnega zdravnika in ravnatelja Slovenskega
Zdravišča v New Yorku. Ta ogromni broj v zdravljenje spre-
jetih in tudi po kratkem času popolnoma ozdravljenih bolnikov,
nam zopet spričuje da je **Dr. J. E. THOMPSONA** iskušnost
in zmožnost v zdravljenju vseh bolezni

Najbolša Garancija

za vsakega, kateri potrebuje uspešno in hitro zdravniško pomoč,
ter želi v kratkem svoje izgubljeno zdravje nazaj zadobiti.

ROJAKI IN ROJAKINJE: Ne izgubite nade, ako Vas drugi
zdravniki niso mogli ali Vas ne morejo ozdraviti: — zato torej če
se počutite slabi in nemočni ter bolehate na še tako teški in ne-
varni bolezni, kakor:

reumatizmu,
kašlju,
naduhi,
prehlajenju,
sušici,
na pljučah,
na jetrah,
na ledicah,
na srcu,
na živcih,
na dušniku,
na vodenici,

DR. J. E. THOMPSON.

na želodcu,
na zlati žili,
na trakuji,
slabosti pre-
bavnih or-
ganov,
slabokrvnosti
na očeh,
v ušesih,
na lišaju,
na srbečini,
na prhutah,
na mazulih,

Kakor tudi tajnih moških in ženskih spolnih
bolezni:

triperju, čankerju, sifilisu, izcurjenju moškega soka, nezmož-
nosti v spolnem občenu; — nadajte na belem toku, nerednem
mesečnem čiščenju, na vnetju maternice, neplodovitosti, —
tedaj se zaupanjem obrnite za pomoč na slavnega in po vsem
svetu radi njegove izkušnosti v zdravljenju dobro poznatega
Dr. J. E. THOMPSONA ker ni je ni jedne

AKUTNE IN KRONIČNE BOLEZNI

katera bi ne bila njemu dobro in natanko spoznata in katere bi se
on ne upal v kratkem popolnoma ozdraviti.

**Zdravljenje vsih spolnih bolezni ostane
strogo tajno.**

PAZITE DOBRO KOMU poverite bolezen v zdravljenje. Vaša
lastna korist je da ne odlašajte temuž takoj v materinem jeziku
pišite za svet in zdravniško pomoč na SLOVENSKO ZDRA-
VIŠČE kateremu na čelu stoji slavn zdravnik:

DR. J. E. THOMPSON
342 W. 27th St. New York, N. Y.

Svobodomislec! Naročajte, pri-
poročajte in razširjajte naš list!
— Vsak naročnik naj pridobi
vsaj enega naročnika! — Bodite
povsod širitelji njegovega pošte-
nega prizadevanja!

**Slovensko Na-
rodno Samo-
stojno
Društvo**
V RAVENSDALE, WASH.

USTANOVljENO
25. aprila 1908 in inkorporirano
dne 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOSIP KOŽUH,
Taylor, Wash.

Tajnik: CIRIL ERMENC,
Box 9, Ravensdale, Wash.

Blagajnik: Mike Dernovšek,
Ravensdale, Wash.

Društvena seja vsako zadno nedeljo v
mesecu, ob 9. uri dopoldne v Georgetown
pri Frank Maricus v prvem nadstropju

**375 17 JEWEL
RAILROAD WATCH**

Patentiran navijalka,
za možke ali ženske 18K
SOLID GOLD filled z
lepo okrašenim dvojnimi
pokrovom, deži vedno
korektni čas, primerne
delavcem na železnicih,
JAMCENA ZA 20 let.
Za prihodnjih 60 dni
poslano to uro na vsak
naslov po C. O. D. za
\$5.75 in vzorne troške, na
pregled, in ako ni, kot
se in repozitira NE
PLAČAJ NITI EN CENT. Pomislite, da lahko
plačate \$35.00 za ravno takšno uro ako jo kupiš od
domačega zlatarja. Posebno dobro 14K pozlačeno
verzično in reziček darujemo z vsako uro.

EXCELSIOR WATCH CO
505 ATHENEUM B'LD'G, Chicago

DELAVCI! Bodite povsod
širitelji, edinega slovenskega de-
lavskega lista "Glas Svobode",
ki se za vas bori pri vsaki priliki.
Borite se zanj tudi vi!

NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALCA
sodovice mineralne vode in drugih
neopojnih pijač.
82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

...pobojas ...
...pobojas ...
...pobojas ...

Rojakom Slovincem paznanjava,
da sva odprla

Gostilno "Slovenski Dom"
na

2236 So. Wood ceste

to je med Blue Island ulico in 22-
Mladič & Krampats.

Edward Pauch

gostilničar
663 Blue Island Avenue
CHICAGO.

ODVETNIK PATENTI

GARL STROVER

1009-140 Washington St. CHICAGO.
TEL. 3889 MAIN

Dobra Unijska Gostilna, kjer se
mrzi in gorak prigri-
zek. : Pod vodstvom

Jos. S. Stastny

650 Blue Island Ave.

delika Dvorana za društvene in unijske seje, in
Vruga dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

SALOON

z lepo urejenim keglščem in sve-
že Schoenhofen pivo priporoča

ANTON MLADIČ,

937 Blue Island Ave. Chicago Ul.

Hoerber pivo. Prost prigrizek
SLOVENSKA GOSTILNA

MARTIN NEMANICH
LASTNIK

Phone: 22nd St. & Lincoln
Canal 80 blizu slovenske cerkve

Pooblastila in prošnje

na vojaške, sodniške in vse druge oblasti v sta-
rem kraju izdajetjem po

EDEN DOLAR

Slovenska Svobodomisel. Podp. Zveza

Chicago,

USTANOV.
1908

Illinois.

INKORPORINANA
1909

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago.
MATH GAISHEK, podpredsednik, Box 227 Nokomis, Ill.
JOSIP IVANŠEK, tajnik; 1517 S. 43rd Ave., Chicago, Ill.
M. V. KONDA, zapisnikar; 1518 W. 20th St., Chicago, Ill.
IVAN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

JOSIP BENKO, (predsednik), 11222 Fulton Ave., Pullman, Ill.
JOS. WERSČAJ Box 271, Grand Works, Ill.
LOUIS SKUBIC, 2727 So. 42nd Ct., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

JAKOB ZAJC, (predsednik); Box 44, Winterquarters, Utah.
ANTON DULLER, 2012 W. 25th St., Chicago, Ill.
JOS. MATKO, Box 481, Claridge, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

A. H. SKUBIC, 2014 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
IVAN MLADIČ, 2236 Wood St., Chicago, Ill.
JOS. FRITZ, 11422 Stevenson A., Pullman, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. B. J. DVORSKY, 1800 Fisk St., Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Ivanšek, 1517 S. 43rd Ave., Chicago, Ill. Denarne pošiljatve pa na Ivan Kalan, 341 — 6th St. Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je "GLAS SVOBODE".

Seja vsak zadnji četrtek v mesecu.

SPREJETO NOVO DRUŠTVO.

Št. 48 v Breezy Hill, Kans.: Štefan Dudaš, cert. štev. 1118; Savo Gušč, 1119; Martin Očko, 1120; Franc Šetine, 1121; Valentin Blažič, 1122; Ivan Železnik, 1123; Ivan Šiller, 1124; Ivan Trupej, 1125; Jakob Kosmač, 1126; Ivan Grill, 1127; Matija Kodrič, 1128; Alojz Vezovišek, 1129; Mihael Krule, 1130; Ivan Gošte, 1131; Tomaž Kavčič, 1132. — Društvo šteje 15 udov.

SPREJETJE NOVIH UDov.

K društvu št. 2 v Claridge, Pa.: Josip Gredene, 1133; Franc Smuk, 1134; Ivan Kmet, 1135; Alojz Strasberger, 1136; Josip Kosoglav, 1137; Alojz Tomažič, 1138. — Društvo šteje 85 udov.
K društvu št. 4 v Black Diamond, Wash.: Ivan Bizovšek, 1139. — Društvo šteje 44 udov.

K društvu št. 5 v Darragh, Pa.: Andrej Obed, 1140; Josip Hvala, 1141; Ivan Učič, 1142; Alojz Dolensek, 1143; Franc Sevssek, 1144. — Društvo šteje 45 udov.

K društvu št. 6 v Winterquarters, Utah.: Ivan Barlič, 1145; Valentin Hmeljč, 1146; Alojz Potočnik, 1147; Martin Vrtačnik, 1148; Frank Potočnik, 1149; Andrej Fajfar, 1150. — Društvo šteje 49 udov.

K društvu št. 8 v McGuire, Colo.: Ivan Hartnar, 1151; Ivan Jeron, 1152; Frank Vodenik, 1153; Franc Fertuna, 1154. — Društvo šteje 29 udov.

K društvu št. 12 v Cumberland, Wyo.: Ivan Dobnik, 1155. — Društvo šteje 24 udov.

K društvu št. 13 v Witt, Ill.: Ivan Zupančič, 1156; Ivan Breko, 1157; Ivan Karič, 1158. — Društvo šteje 20 udov.

K društvu št. 15 v Granville, Ill.: Jurij Blatnik, 1159. — Društvo šteje 21 udov.

K društvu št. 16 v Clinton, Ind.: Marija Verhovnik, 1160. — Društvo šteje 1 članico.

K društvu št. 17 v Aurora, Minn.: Josip Zorman, 1161. — Društvo šteje 18 udov.

K društvu št. 18 v Girard, Ohio: Anton Viderger, 1162. — Društvo šteje 18 udov.

K društvu št. 19 v So. Chicago, Ill.: Ivan Jelenc, 1163; Tomaž Tomažič, 1164; Alojz Messe, 1165; Andrej Runtič, 1166; Primož Tomažič, 1167; Anton Florijančič, 1168. — Društvo šteje 17 udov.

K društvu št. 20 v Cleveland, Ohio: Alojz Turk, 1169. — Društvo šteje 18 udov.

K društvu št. 25 v Reading, Pa.: Josip Filak, 1170. — Društvo šteje 11 udov.

K društvu št. 29 v Taylor, Wash.: Josip Jarabek, 1171. — Društvo šteje 15 udov.

K društvu št. 31 v Farmington, W. Va.: Alojz Juraich, 1172. — Društvo šteje 28 udov.

K društvu št. 33 v Livingston, Ill.: Leopold Vrišnik, 1173; Alojz Vrišnik, 1174. — Društvo šteje 15 udov.

K društvu št. 34 v Oregon City, Oreg.: Jakob Grimsič, 1175; Alojz Golob, 1176; Matevž Škof, 1177. — Društvo šteje 15 udov.

K društvu št. 35 v Franklin, Kans.: Franc Črepinšek, 1178. — Društvo šteje 21 udov.

K društvu št. 37 v Blackburn, Pa.: Jernej Anžir, 1179; Anton Zidar, 1180. — Društvo šteje 19 udov.

K društvu št. 38 v Jenny Lind, Ark.: Anton Justin, 1181; Mihael Mrak, 1182. — Društvo šteje 19 udov.

K društvu št. 39 v Aguilar, Colo.: Franc Obreza, 1183; Ivan Kranjc, 1184; Jakob Česnik, 1185; Anton Mahnič, 1186; Matija Lukežič, 1187. — Društvo šteje 21 udov.

K društvu št. 40 v Salida, Colo.: Mihael Pogačar, 1188; Franc Trlp, 1189. — Društvo šteje 21 udov.

K društvu št. 45 v Baltic, Mich.: Franc Zapašek, 1190; Andrej Bukovac, 1191. — Društvo šteje 11 udov.

K društvu št. 46 v San Francisco, Calif.: Ivan Movern, 1192. — Društvo šteje 10 udov.

PRESTOPLI UDJE.

Od društva št. 31 v Farmington, W. Va., k društvu št. 1 v Chicago, Ill.: Marko Radič, 721. — Prvo društvo šteje 28 in drugo 35 udov.

Od društva št. 4 v Black Diamond, Wash., k društvu št. 29 v Taylor, Wash.: Mihael Šebir, 286. — Prvo društvo šteje 43 in drugo 16 udov.

SUSPENDOVANI UDJE ZOPET SPREJETI.

K društvu št. 14 v Yale, Kans.: Rudolf Lizzi, 354. — Društvo šteje 47 udov.

K društvu št. 16 v Clinton, Ind.: Josip Kuč, 447. — Društvo šteje 32 udov in 1 članico.

K društvu št. 5 v Darragh, Pa.: Andrej Mlekuš, 224; Matja Kravanja, 666. —

ODSTOPILO UDJE.

Od društva št. 32 v Wenona, Ill.: Ivan Jamnik, 782. — Društvo šteje 18 udov.
Od društva št. 6 v Winterquarters, Utah.: Jurij Konšek, 145; Frank Obreza, 161. — Društvo šteje 47 udov.

POTUJOČI UDJE.

Od društva št. 4 v Black Diamond, Wash.: Frank Podlinšek, 632. —
Od društva št. 5 v Darragh, Pa.: Ivan Piškar, 125.
Od društva št. 8 v McGuire, Colo.: Matija Povše, 526; Ivan Ravnikar, 742.
Od društva št. 13 v Witt, Ill.: Josip Kapovik, 324.

SUSPENDOVANI UDJE.

Od društva št. 1 v Chicago, Ill.: F. Mirtič, 25.
Od društva št. 4 v Black Diamond, Wash.: Josip Kremžer, 637.
Od društva št. 5 v Darragh, Pa.: Mihael Selcar, 845.
Od društva št. 12 v Cumberland, Wyo.: Ivan Medved, 877.
Od društva št. 14 v Yale, Kans.: Ivan Kuplen, 361.
Od društva št. 16 v Clinton, Ind.: Matija Golle.
Od društva št. 34 v Oregon City, Ore.: Josip Stainberger, 799.

UMRLI UDJE.

Od društva št. 2 v Claridge, Pa.: Vincenc Zor, 61. Umrl na jetiki dne 17. feb. 1910.

IZOBČENI UDJE.

Od društva št. 2 v Claridge, Pa.: Ivan Mauri, 56. — Društvo šteje 84 udov.
Od društva št. 5 v Darragh, Pa.: Franc Skubic, 725. — Društvo šteje 44 udov.
Od društva št. 8 v McGuire, Colo.: V. Župančič, 178; Josip Marela, 921. — Društvo šteje 27 udov.
Od društva št. 9 v Leadville, Colo.: Josip Centa, 229; Ivan Fink, 601; Ivan Kikel, 745. — Društvo šteje 34 udov.
Od društva št. 15 v Granville, Ill.: Ivan Žlindra, 412. — Društvo šteje 20 udov.

JOS. IVANŠEK, glavni tajnik.

PISMO GLAVNEGA POROTNIKA

Slov. Svob. Podporne Zveze.

Cenjeni urednik: —

Iz poročil glavnega urada opazujem lep razvoj in napredek S. S. P. Zveze in veselim se, da sem član tako napredne, pred vsem samo za koristi članov stoječe, podporne Zveze in zato sem se namenil, da spregovorim potem našega vrliga glasila par besedi onim, ki se tvegajo in se obotavljajo pristopiti v našo S. S. P. Zvezo.

Za razvoj in napredek podporne Zveze je neobhodno potrebno, da se pri istih redno in točno, pa tudi po predpisih uraduje, to je glavni urad v sporazumu društev tako gospodari, kot pravila predpisujejo, da se ravna po pravilih in da Zveza ali Jednota točno in kar najhitreje svoje obveznosti napram članom spoštuje.

Poročila glavnega urada S. S. P. Zveze pa kažejo velikanski napredek. V dobrem pol letu šteje Zveza okoli 700 članov več kot je pa štela konec zadnje konvencije. To znači, da Zveza vrlo napreduje ter povsod prodira. Na zadnji konvenciji v mesecu juliju je bilo 25 društev zastopanih, sedaj ima Zveza 47 društev (op. ur. Zveza ima sedaj 49 društev 2 se nisti prijavljeni) toraj kaže napredek za 22 društev. Ali ni vredno, da se kliče napredek?

Nadalje kot glavni porotni odbornik imam čast, da razsojam s ostalimi bratoma porotnega odbora, vse pritožbe, zoper člane, društva in uradnike oziroma odbornike in kot tak vam lahko danes izjavim da do sedaj bila je samo ena pritožba proti Zvezi, katera pa je vsled dvomljivosti, kedaj je član deležen bolniške podpore, bila razsojena na podlagi pravil. To je le malenkost, katere niso člani dotičnega društva prav razumeli, a pravila pa tudi še niso bila tiskana, da bi se lahko po pravilih ravnali. Toraj bil je to slučaj, ki se ne bi pripetil, ako bi društvo imelo v rokah pravila. Drugih pritožb pa ni bilo. Zopet jasen dokaz, da v Zvezi vlada red, vse hvale vreden.

Jaz sam sem član še drugih slovenskih podporne jednot poleg S. S. P. Zveze, in namškega društva "Kranken und Sterbe Kasse" toda izmed teh se mi najbolj dopada demokratično gospodarstvo S. S. P. Zveze. Člani in dediči dobe svoje podpore, ne da bi se rabili pritoževati in vse se tako lepo sistematično vodi, da ni dvoma nad nobeno stvarjo. Zveza daje \$8.00 na teden bolniške podpore in \$500.00 v slučaju smrti, tudi za slučaj zgube oči, roke, noge, prstov in druge poškodbe ima Zveza zelo dobro za člane napravljeno.

Najvažnejša točka pri tej Zvezi pa je ta, da se na politično in versko prepričanje enega ali drugega člana ne gleda, med tem ko daje pozornost na združbarje in

take ljudi, ki netijo razpor ter da se jih ne sprejema v Zvezo.

Ali je katera Zveza še tako lepo skrbela za mir, red in dobrobit svojih članov?

Slovenski trpin, ki še niste v naši sredi, ne zamudite prilike! Stopite pod okrilje S. S. P. Zveze in ustanovljajte slovenska svobodomiselna podpora društva po vseh slovenskih nasebinah. Predno pristopite h katerikoli jednoti, pišite na glavni urad S. S. P. Zveze po pravila in druge listine, katere Vam Zveza radevolje dopošlje in primerjajte ista s pravili drugih jednot. Verujem, da pristopili bodele tam kjer vam bo najbolj ngajalo in kjer dobi te za mal denar največje ugodnosti v vseh ozirih. Prepričan pa sem, da si bodele prav gotovo izbraji, našo vrlo napredujočo S. S. P. Zvezo.

Pozdrav bratom in sestram S. S. P. Z. in rojakom po Ameriki!
Jos. Matko,
Glavni porotnik.

VABILO

k zabavni veselici, katero priredi DRUŠTVO "MAJ" št. 25

S. S. P. Z.

v Reading, Pa., dne 2. aprila ob 6. uri večer v Washington House na 143 So. 7th St.

Vstopnina za moške 25c; dame so proste. Vsi tu in v okolici živčijo Slovenci in Slovenke se najvredneje vabijo. Za dobro godbo, sveže pivo, dober prigrizek in vse drugo skrbí ODBOR.

POZOR! DRUŠTVO ŠT. 1.
S. S. P. Z.!

Vsi člani društva št. 1 S. S. P. Z. v Chicagi se vabijo na udeležitev redne mesečne seje v nedeljo dne 27. marca ob 2 uri pop. v navadnih društvenih prostorih.

Pridite gotovo in najzadnje ob 2. uri, ker na dnevnem redu je več važnih predmetov, kot veselica itd. Pri seji se bodejo razdala "Pravila" in pobrali novi naslovi. Odsotne člane se bo po pravilih kaznovalo.

Toraj vsi do enega na sejo.
A. H. Skubic, tajnik.

VABILO!

K plesni veselici, katero priredi "Slov. Del. Pod. in Penzijsko društvo št. 3 S. D. P. in P. D. v Claridge, Pa.

v soboto zvečer dne 2. aprila 1910 v prostorih stare Claridge Hall.

Vabijo se uljudno vsa bratska in druga društva tukajšna in v okolici, kakor tudi drugo občinstvo. — Za izborna godbo, dobro pijačo in prigrizek bode preskrbljeno.

Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina: \$100 za moške, ženske proste.

K obilni udeležbi vabi najuljudneje ODBOR.

Slovenska Dobrodelna Potovalna Gledališka Družba iz Clevelanda, O., odide dne 27. marca v Pittsburgh, Pa., na obisk rojakov.

Neuropin Želodečni Grenčec

je znašel J. B. Schener, v nemškem Jasniku na Moravskem, Avstrija v začetku zadnjega stoletja in ga postavil na ameriški trg v letu 1900. Vsakdo priznava, da isti je najboljši želodečni grenčec v eksistenci! Ta grenčec je napravljen iz izbranih zelišč in korenin, vsebuječih medicinske snovi in je gotovo, zanesljivo zdravilo proti kislini v želodcu, zaprtju, želodečnem krču in grizavi. Priporočamo ga za preganjanje plinov iz drobja. Samo en poskus pokaže dobre lastnosti tega grenčeca.

J. B. SCHEUER CO.,

IZDELOVALEC

158 W. Kinzie St., Chicago, Illinois

GARANTIRAMO DA JE

SLOVANSKA KORONA

zdravilno grenka vinska TONIKA napravljena izključno le iz starega, čistega kalifornijskega vina.

Ista vsebuje najbolj pomagljive snovi za človeški sistem, deluje na črevesa in jetra, Vam da trdno spanje in Vam ponovi Vaš potrt sistem lepše kot katerikoli drugo zdravilo.

Naročila na debelo za te, kakor tudi za žganje, likerje in vina se lahko pošiljajo na

Mohor MLADIČ
GENERAL AGENT

158 W. Kinzie St. Chicago, Ill.

Izdelujemo obleke po meri iz čisto volnenih, domačih in importiranih tkanin.
Prodajamo gotove obleke za delavnik in praznik.
Imamo veliko zalogo trdih in mehkih klobukov.
V zalogi imamo vedno bogat izbor obuče in čevljev močnih za delo in elegantnih za praznik. Popolna zaloga srajc spodnjega perila, kravat itd. daje našim c. odjemcem najokusnejšo zadovoljnost. Največja zaloga vsakovrstnih hlač, finega izdelka in nizke cene.

Pridite, oglejte si i kupite!

PRVA SLOVENSKO-HRVATSKA TRGOVINA S OBLEKAMI

JURIJ MAMEK,

581 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Vsak slovenski delavec naj čita "GLAS SVOBODE"

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Urduje na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.

Ob nedeljah samo od 8.—10. ure popoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličan zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

W. SZYMANSKI

TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM POHISTVOM

624-628 Blue Island Avenue, Chicago

TELEFON CANAL 955

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

Pijte najboljše pivo

Edelweiss

Peter Schoenhoffen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9

CHICAGO ILL.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.,
1518 W. 20th St. Chicago, Illinois.

Subscription \$2.00 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki.

'GLAS SVOBODE' IZHAJA VSAKI PETEK
in velja

ZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$2.00
za pol leta.....\$1.00

ZA EVROPO:
Za celo leto.....\$2.50
za pol leta.....\$1.25

NASLOV ZA DOPIS IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
1518 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike
da nam natančno naznačijo poleg NOVEGA tudi
STARI naslov.

Nekaj resnice!

KDO JE NAJVEČJI UMAZANEC, LAŽNIK IN TAT ČASTI?

Clevelandska Amerika in Rev. Laurich ali naš list?

Ker je Clevelandski Ameriki "Nekaj (?) resnice" o položaju v Indianapolisu veliko večje važnosti kakor generalni štrajk v Pennsylvaniji, smo se osebno informirali pri našem zastopniku v Indianapolis (pa ne na Haughville) glede zadnjega dopisa v Cl. Am. Javno mnenje in splošna sodba je, da si je dotični dopis v C. A. napisal Rev. Laurich (ne Lavrič) SAM. Sedaj pa obema odgovor, da se bo izkazalo, kdo je nesramni lažnik, največji umazanec in tat časti.

Malo nas briga, kdaj so Mohorske knjige prišle v Indianapolis, trdimo pa le to, da naročniki niso knjig dobili, takrat ko bi jih mogli, ter da so opravičeni g. Rev. Lauricha javno vprašati kaj je z denarjem in knjigami. Rev. Laurich se v C. A. izgovarja, da je Rev. Smoletova krivda, da niso knjige prejeli, toda Mr. Laurich v tej zadevi ste se moško vrezali. Hočete, da Vam povemo na kateri naslov so knjige prišle? Tukaj, le g. Laurich si "naspeglajte" naslov, katerega ste poslali družbi sv. Mohorja v Celovec in potem sodite, kdo je kriv, da knjig naročniki niso prejeli o pravem času. Tu podamo naslov, na katerega so knjige prišle: **C. g. Rev. Jos. Lavrič, Sv. Trojica, Indianapolis, Ind. U. S. A.** Ako Rev. Laurich dokaže, da smo glede naslova lagali, mu damo \$100 nagrade in Cl. Ameriki pa tudi \$100, če prav nismo nobeni bogatinci. Kedor pa še ne veruje pa naj pride v naše uredništvo in pokazal mu bomo original, ki je bil prilepljen na zaboju, v katerem so bile Mohorske knjige, ki so tri mesece stale v uradu pri ekspresni družbi v Indianapolisu, predno se je zvedelo zanje, ter se jih dvignilo.

Gos. Laurich, bi po tolikih letih v Ameriki vendar lahko toliko vedel:

1. da Indianapolis, je veliko mesto ter da je treba naslovu tudi h. št. in ime ulice, ker to ve skoro vsak "greenhorn";

2. da ekspres družba ne razume slovenskega jezika; in

3. da v istem času si je pravo ime (Lavrič) spremenil na Laurich, za kar tudi ekspresna družba ni vedela.

Toliko glede knjig.

Sedaj pa k umazanostim!

Rev. Laurich (Lavrič) nam mora oprostiti, da malo rekapituliramo iz naših prejšnjih letnikov, policijskih listov in Slovenskega Naroda v Ljubljani glede njega samega, isto naj store tudi vsi oni, ki se za čast Rev. Lauricha potegujejo.

Toraj. Koncem leta 1905 je najti gospod Josip Lavričev ime v policijskih listih in njegove zaobluge opeva ljubljanski "Slovenski Narod" s notico: **Kranjski kaplan v "Polize-blattu"**, ki je bila ponatisnjena v "Glas Svobode" z dne 12. januarja 1906 št. 2 in ki se glasi: "Zadnja številka policijskega lista za Kranjsko pri naša tiralnico sodne oblasti za ubeglim zaradi NEČISTOSTI preganjanim kaplanom. Ta poziv je vsekako policijskim organom prepozno došel, ker po ljudski govorici je ta kaplan že v Ameriki in se na gorkem v pest smeje avstrijskim sodiščem, ki še le tedaj

iščejo hudodelske katoliške duhovnike, kedar so ti že na varnem. Javna tajnost je, da je škof Jeglič osebno priporočil Lavriču naj pobege v Ameriko in mu za to dal tudi potrebnih denarnih sredstev. Lep škof to, ki pomaga ubežati duhovnikom, ki bi se morali pri sodišču vsled dejanj PROTI NRAVNOSTI kaznovati."

V št. 3 let. V. Glas Svobode je bil dopis o Rev. Lavriču, v katerem je Miha — iz Chicage kaplana — popisal delovanje g. kaplana na Žirah, ter ob enem pristavil, da dotični kaplan je sedaj na g. Sojarjevem mestu tu v Chicagi, kjer ni nič boljši kot tam v Žirah. V št. 4 let. V. je dopis iz Indianapolis, datiran 17. jan. 1906 in ki se dobesečno glasi: "Dragi mi urednik! V zadnji izdaji "Glas Svobode" pišete pod naslovom "Kranjski kaplan v Polize Blattu" vest, katerega je obudila veliko pozornost med tukajšnjimi rojaki.

A povedati vam moramo, da tega maziljenega imate čičaški Slovenci vže 14 dni v vaši sredini. Dotični se imenuje Josip Lavrič. Kje je njegov dom ne vem, vendar se mi zdi, da je bil nekje v Žirah v službi.

Skriva se pri vašem župniku John Kranjcu v So. Chicagi, ta namreč skuša ustanoviti pri nas novo slovensko faro, ter zagotoviti obstanek kakemu Jegličevemu "ž — cu". — Pred desetimi dnevi je pisal Kranjcu nekemu tuk. rojaku, da je dobil iz stare domovine nekega duhovnika z imenom Josef Laurič, ter mu naročil, da naj vpraša tukajšnjega škofa, če bi ga sprejel.

Škof ga je obljubil sprejeti, a poslati mu mora spričevala prejšnjega škofa. Spričeval ni poslal, pač pa je Kranjce pisal škofu, da mu jih osebno prinese. Danes pa nas je s Chicage osrečil brzojav, kateri nam naznaja, da bode ta nov "gasput" vže jutri pri nas. Dragi rojaki! Če imate kaj pojasnil o tem človeku vas prosimo, da nam jih naznanite, ter nam ga "priporočite" kakor zasluži, kajti ne bi si radi kakega drugega Jerama ali Hribarja nakopali na vrat. Bratski itd."

To je nekaj izvlečkov, ki jasno kažejo, kako je umazan. Gospod Laurich, mi smo prepričani, da bi nas od Poncija do Pilata tirali takrat, ako ne bi bili pisali resnice. Zakaj ste molčali? To si naj zataknemo za ušesa tudi vsi oni, ki se potegujejo za čast Rev. Lauricha in pravijo, da mi lažemo ter obrekujejo.

Poleg informacije, katero smo osebno nabrali v Indianapolisu imamo tu v uredništvu črno na belem dopis, kateri se tiče te zadeve in katerega tu v odstavkih priobčimo s našimi pripombami.

V Indianapolis je prišel Rev. Laurich brez vsakih papirjev, s namenom ustanoviti slovensko faro, a brez listin jo je moral odkuriti nazaj v So. Chicagi in od tod v Joliet. Listine so mu potem preskrbeli ameriški duhovni od slavnega Bonaventure, ki je nedavno spisal obo svinjarijo (ne pa poduk) za žene in neveste in ki je bil vesel, da je njegova ovčica, preganjana radi nečistosti, srečno stopila na obali svobodne republike, ter da ji ni bilo treba poskušat avstrijski ričet. No pa prišel je in začeli so zidati. Ljudstvo hotelo je ceno zidav, a on jih je prisilil v dolgove. Zmerjal jih od hiše do hiše in nazadnje ni bilo več duše v cerkev, plačevati niso hoteli niti obresti več in Rev. Laurich je bil poklican v Cleveland. Poklican pa tako, da niti najboljši njegovi prijatelji niso znali za njegov kraj, kam jo je odkuril."

Kdo je tedaj umazanec, lažnik in tat časti? Mi ali ...?

"Naš bivši župnik v Indianapolisu je šel na farne vina kupovat s fanti vred, a se ga je med potjo tako nabral, da so ga pustili v jarku ob cesti. To je še Angležem znano in tudi vaš so-trudnik, ki je bil začinjo spomlad v Indianapolisu nabiral naročnike, ga je videl tako "nažuganega" da so se mu kar noge zapletale (Op. zast. Resnica!)"

Kdo je lažnik? Mi ali ... ki je po noči šel vse plotove planke, da se je pribasal do doma? In take ljudi zagovarja C. A.?

"Naš župnik, ki je bil na prvi seji, katero je sklical sedanji župnik, nam je že avgusta poročal vse, kar se je govorilo na seji. Takrat smo molčali. Nam ne

more nikdo očitati nepoštenosti Rev. Laurich pa je šel v Cleveland ne da bi bil spravljen knjige in račune v red. Sedajni župnik je povedal, da je našel nekaj knjig pri škofijstvu a računov nikakih; finančno stanje pa je bilo tako, da je bilo groza."

Kedo krade čast, kdo laže? Mi ali C. A. in Rev. Laurich? In kdo je nepošten?

"Najlepše je pa to, da Rev. Laurich ima v Indianapolisu lote, katere želi prodati, med tem ko ima cerkev toliko dolga."

Fajmošter ima svet, cerkev pa dolg, kar zopet kaže, kako je umazanec in poštenjak.

"Nadalje vam moramo tudi naznaniti, da sedaj, ko je Laurich odšel na francoske počitnice, hodimo tudi mi v cerkev, ker Rev. Smole je prijatelj delavstva in nam pomaga kjerkoli more; pri kolektah se zadovolji s 10c, jih hvaležno sprejme in ne terja petakov in desetakov kakor je to delal Laurich. Prav strinjamo se z vami, ko Smoleta ne napadate, saj tudi on pusti narod pri miru ter nas vedno nagovarja, da pristopamo k društvom, nikoli pa se ne spozabi, da bi rekel, da moramo pristopiti samo v katoliška društva. G. Smole je edini slovenski duhovnik tukaj, da ni brezdomovinskega značaja, ter da pozna težnje delavstva in ker je bel lažna vrana med črnimi krokariji, ga zato tudi napadajo. G. Smole nima lot. cerkev pa ima za \$1000.00 manj dolga."

"Tukaj smo ustanovili dramatično društvo, brez barve, imamo člano od vseh jednot brez izjeme in pričetkom aprila bomo že lahko javno nastopili s igro "Eno uro doktor". Kakor je župnik Smole, ki je veliko pripomogel do ustanovitve, nepristranski, tako bo tudi društvo delovalo vestransko nepristransko, ker bode igralo v korist tega ali drugega društva in če bo treba tudi cerkve."

Zakaj naj bi potem Glas Svobode takega duhovna napadal. Rečemo pa tu, da ko bi Rev. Smole tako postal kot je ravno Rev. Laurich, da bi mu dali ravno tako popra kot i Laurichu — po zaslugah.

Clevelandski Ameriki pa pove, da Glas Svobode je bolj pošten kot C. A. in tudi njena ranjaka mati, Nova Domovina. Klic Clevelandske Amerike, da če nismo izvod laži in kraje poštenih imen, da prekliče svoje nesramne laži, je glas umirajočega v puščavi. Glas Svobode nima kaj preklecati, ker vse kar je bilo in kar je pisano je gola resnica, rečemo pa le, da lopov lopova je še vedno zagovarjal in tako je storila tudi C. A.

Kdo je umazanec, lažnik obrekovalce in tat časti? Mi, ki imamo v Indianapolisu 62 naročnikov, od katerih je 18 podpisalo izjavo glede Rev. Lavriča (Lauricha), ali C. A. ki jih ima celih štiri?! In se ti so bili vsiljeni, zato sedaj Lavrič lahko polaga v C. A. svoja smrdljiva jajca.

Dostavek: Glede g. Rev. Smoleta naj javnosti naznanjamo, da od njega nismo dobili nobenega tozadnega dopisa ter da isti ni še nobenkrat za list Gl. Sv. pisal. Vsak sum na Rev. Smoleta, da ima kak stik s dopisi itd. je pretiran, ker mi imamo dovolj zaupnikov vse povsod in ne rabimo stikati za počatke po župniščih. Mi ne branimo nikogar, bodisi Peter ali Pavel, ako zasluži hrojo od nas vsak dobi. Vemo ceniti dobra dela in plačujemo dobro s dobrim in hudo s hudim. Father McCarthy je bil tudi rim. kat. duhovnik, katerega je spoštovalo vse delavstvo, prijazno ljudstvo in tudi najodličnejši protiverski časopisi. Bil je mož, ki mu je bila pred vsem skrb za druge, sotrpine. Življenjepis Rev. McCarthy in sv. Alojzija priporočamo Rev. Laurichu, kar naj sprejme od nas za velikonočne piruhe.

Indianapolis, Ind.

Cenjeni urednik: —

Na dogovor z vami sem skušal poizvedeti kedo je oni A. M. ki je pisal "Nekaj resnice" in zato vam sedaj še to stvar pojasnim. Tu v Indianapolisu sta dva rojaka, ki se pišeta s A. M. pa sem oba obiskal in zvedel, da ista ništa ničesar pisala ne na Lavriča še manj pa na C. A. ker sta oba vaša zaupnika. Mnenje med našimi rojaki pa je, da je dotični dopis Lavrič sam skoval in svet se smeje, da je kaj.

Pred zaključkom naj še omenim mičen, toda resničen dogodek. Predno se je Lavrič od nas po francosko poslovil imela se je vršiti še ena poroka, ker se pa je Lavrič za tiste groše bal, je šel sam med ljudi (k ženinu), češ hitro naredi, drug duhoven ne pride, tako da je poročil se tiste in ostal organistu dolžan en dolar.

Bodite prepričani, da Lavrič nima v celem Indianapolisu 12 privrženecv in da je laž, kar piše urednik C. A. v svoji opombi, da je dotični dopis na izrečno željo 12 Indianapolčanov priobčil.

Menim, da stvar je jasna kot beli dan. Pozdrav!

F. J., vaš zaupnik in prijatelj obeh A. M-ov.

(Uredniška op. Mi smo prepričani, da oni dopis v C. A. s podpisom A. M., ki stoji (poslušajte!) za 12 Indianapolčanov je fabrikacija Rev. Lauricha s dodatki g. urednika C. A., ki že od kar se je vsel za uredniško mizo nekaj drega v "Glas Svobode" in išče obrestka. Gospodu uredniku svetujemo, da se drži uredniškega reda, če ne bomo z njim tudi obračunali. Do sedaj smo se vzdrževali, ter pustili njegovo frakarsko osebo na miru, dasi nas je on s raznimi popačenimi imeni izvalil liki nazajivemu pogavlca s brzostrelnimi hlačami, ki kaže vsakemu minoidočemu dolgi jezikek. Similia similibus curantur!

JEZUS IN DUHOVŠČINA.

Jezus je izšel iz judovskega naroda in se je polagel vsem predpisom judovske vere, vendar ga pismarji, t. j. judovski duhovniki, in farizeji, t. j. v našem zmislu klerikanci, niso mogli trpeti, ker jim je marsikatero britko resnico v obraz povedal, in so ga tako dolgo zalezovali, dokler ni na križu umrl. Kaj so pa klerikanci, je Jezus povedal s temi besedami: "Na Mojzesovo stolico so se vsedli pismarji in farizeji. Vse torej, karkoli vam reko, izpolnjujte in delajte, tega pa, kar oni delajo, ne delajte, ker govorijo, pa ne delajo. (Mat. 23. 2. 3.)" Jezus tukaj previdno govori, da ga ne bi mogla judovska duhovščina vjeti in pred sodnijo tirati preje, nego pride čas; radi tega na eni strani priporoča, da se naj ljudstvo ravna po njenih naukih in zapovedih, katerih sicer sama ne izpolnjuje, na drugi strani njo pa spet ostro napada. Jezus namreč pravi o judovski duhovščini: "In vam pismarjem gorje, kajti nalagate ljudem neznosne butare, toda sami se teh butar niti z enim prstom ne dotaknete. (Luk. 11. 46.) Varujte se pismarjev, kateri radi hodijo v krasnih oblačilih in ljubijo pozirave na ulicah in prve stole na shodih in prva mesta na gostijah. (Mark. 12. 38. 39.) Gorje pa vam pismarji in farizeji, hinavei, da zapirate nebesko kraljestvo pred ljudmi; sami namreč ne greste vanje, in kateri hočejo vanje iti, jih ne pustite, da bi šli. Gorje vam, pismarji in farizeji, hinavei, ker požirate vdovam hiše, ko na videz opravljate dolge molitve. Gorje vam, pismarji in farizeji, hinavei, ker prehodite morje in zemljo, da pridobite onega za vero, in ko ga pridobite, naredite iz njega peklenškega sina, dvakrat hujšega, nego ste vi sami. (Mat. 23. 13. 14. 15.) Gorje vam, da ste kakor skriti grobovi, po katerih ljudje hodijo in ne vedo o njih. (Luk. 11. 44.) Gorje vam, pismarji in farizeji, hinavei, da ste podobni poheljenim grobom, ki se od zunaj zde lepi, znotraj pa so polni mrtvaških kosti in vse nesnage. Tako se kaže tudi vi ljudem zunaj pravilne, znotraj pa ste polni hinavstva in krivice. Kače, gati zalega, kako ubežite, da ne bode v pekel obsojeni! (Mat. 23. 27. 33.)" Kakor je videti in se vsak lahko prepriča, ni velike razlike med današnjo našo duhovščino in judovsko izza Kristusovih časov. H koncu je še treba pripomniti, da so Kristusove besede o duhovščini vzete iz evangelijev sv. Matevža, sv. Marka in sv. Lukeža.

KEDAR NAROČITE KNJIGE

takrat vedno prej pogledajte imenik naše zaloge in se prepričajte, ako imamo iste še v zalogi. Ako slučajno kake knjige nimamo v zalogi, potem Vam pošljemo kako drugo za isto ceno.

Glas Svobode Co.

DR. "PAIN-EXPELLER"
RICHTER'S

Najboljše sredstvo proti boleam, revmatizmu, ohromeli hrbtenici in enakim težavam je **DR. RICHTERJEV PAIN-EXPELLER.**

Bolečine ozdravi takoj, zmanjša vnetje in mehurje in olajša boleče dele. Drgnite se z njim zvečer in zjutraj; drgnite se dobro, da preide lek v kožo. Pomaga takoj pri raznih bolečinah, ter je najboljši lek za revmo, gih, vnetje, ohromelost, zaprtje, bolečine v bedrih, za zobobol in neuralgijo. Prodaja se v vseh lekarnah po 25 in 50c. Glejte na sidro pri steklenici — ono vam je zaščita.

F. Ad. Richter & Co.
215 Pearl St., NEW YORK.

V času dela in jela, spomni se na ne-delo in ne-jelo.

Vsakdo, ki ima nagon do kmetijstva, naj kupi kos zemlje! Zemlja po vsej Ameriki bo postala v cenah enaka v Evropi in to prej kakor se ljudem sanja. Jaz ne ponujam zemlje z lažmi, trpentinovega olja iz korenin, nabiranja različnih rož in vsih nemogočih laži, temveč kupi, ako več ne moreš vsaj 40 akrov zemlje in na nji preživel boš vedno sebe in svoje na pošten način. Ni države v Ameriki, katera bi se mogla meriti z Missouri v splošnem kmetijstvu.

Prevzel sem 40.000 akrov najfineje ravnine, za naselitev. Vsa zemlja je moderno kanalizirana po državi. Tukaj ponavljala se bode stara pesem. Kar se danes nudi za \$16 akre, predno mine 20 let se bode prožalo za desetkratno ceno. Ako se oglasi dovolj Slovencev, rezerviram 10.000 akrov izključno za nje. Kar je obdelane enake zemlje plačala je leta 1909 od \$50—100 v pridelku pavole, \$30—50 v koruzi itd. Kar se seveda lahko dokaže s številkami državne statistike. Kaj je kmet in kaj je najbolje plačan delavec v mestu? Prvi je prost gospod; kar snesti ne more, proda in to za drag denar. Drugi je sužen družih. Zakaj toraj ne postati prost in neodvisen? Pomislite, vaši otroci ne bodo mogli zemlje kupovati, ker cene bodo previsoke in to naj si vsak zapomni.

Vsa zemlja je enaka, vsa cena je \$16.00 akre, zraven železnice, postaje ali pa vstran. Kjer koli te bolj veseli, tam ti je na izbero. \$6.00 na akre takoj in ostanek na 6% obresti poljubno. **F. GRAM REALITY CO. NAYLOR, MO.**

GLAS SVOBODE

CO.

1518 West 20th St. Chicago, Ill.

OBVESTILO!

Vsem društvu r. obrtnikom, trgovcem, gostilničarjem, kakor tudi posameznikom se priporočamo za nabavljenje

Vsakovrstnih Tiskovin

kot: Zavitke in papirje z firmo, za zasebnike in urade, račune in vse v to stroko spadajoče tiskovine. Priskrbimo tudi

društvena pravila in prevode

iz tujih jezikov na slovenski jezik in obratno. Naročnikom lista

"Glas Svobode"

dajemo vsa tozadevna pojasnila zastoj, samo poštno znamko za 2c se naj priloži za odgovor.

Večina slovenskih krčmarjev v La Salle, Ill.

toči PERU PIVO.

PERU BEER COMPANY, Peru, Ill.

Podpirajte krajevno obrt!

Čemu pustiti od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, močnejše popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmleja in izbranega ječmena.

LAGER	MAGNET	GRANAT
-------	--------	--------

Razvaža pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Slovensko Delavsko Podporno in Penzijsko Društvo

Ustanov.

21. nov. 1909

DARRAGH, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.
 PODPREDSEDNIK: Ivan Sever, Adamsburg, Pa. Box 51.
 TAJNIK: Fran Plazzotta, Madison, Pa. Box 23.
 ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.
 BLAGAJNIK: Jos. Klaužar, Adamsburg, Pa. Box 88.

NADZORNIKI:

ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik.
 JAKOB ŠETINA, Adamsburg, Pa. Box 108.
 BLAŽ ČELIK, Adamsburg, Pa. Box 23.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.

IZ STARE DOMOVINE.

Píše Dr. Slane.
 Nadaljevanje.

Naš dolenski in štajerski kmet čim več spoznavata, da vinograd ni največje dobro na njihovem svetu. Opazujeta, da sama preveč pijeta in da zraven nista prav zdrava. Tudi vidita, da je preveč vina na svetu; trte preveč rodijo. Obdelovanje nove trte zahteva intenzivnejše delo, to je, ono rabi dosti več človeškega dela; orala morda 300—400 delavnih dni. Koliko bi dala njiva, ako bi se vanjo toliko porabilo dela! — Gnoja je treba vinogradom. Naše kmetije imajo toliko njiv, kar jih morejo pognojiti. V prejšnjih časih ni bilo treba za vinograde gnoja. Torej manjka gnoja za njive. In vino se ne dá lahko prodati. Vsako leto je cenejše. In tako se ozira naš pametnejši kmet po drugih dohodkih, da zamore vstreci vedno večjim zahtevam države, deželne uprave in tudi večjim svojim potrebam.

Jako zanimivo je, da se v tem času na Gorenjskem iz kmetije jem izemljajo misel, da se morajo kmeti združiti v zadrugah. Snavali so pred leti naši slov. duhovniki konsumne trgovine. Te so propadale, ker niso imele dobre trgovske voditelje, in konsum na deželi le procvita, če je zvezan z produktivnimi zadrugami. Ali naš kmet hoče začeti z proizvodnjo zadrugami, v katerih ne kupuje, ampak on prodaja svoje pridelke, živino. Kmet vidi na pr., da dobi on za rejeno svinčico 100 K, da to svinčico vrže, ko pride v usta konsumentov, 200 kron. Zadruga mesnica ne stane bogve kaj in upravljanje dela v njej in razpečevanje klobas, peršutov, sala, špeha tudi ne dosti, ako se jemlje veliko število živine, ki bi se pošiljala v zadrugo mesnico. Zadruga kmeti bi imeli tudi ceneno meso za se v zadrugi mesnici. "Človek je to, kar jé." Na Danskem stane zadruga kmeta vse delo, ki ga stori zadruga mesnica n. pr. pri svinčetu šest kron. Vzemite, ako bi bile zadruga mesnice na Dolenskem, v Krškem, Novem Mestu, Črnomlju, Ribnici, Zatični, ali na Spod. Štajerskem v Brežicah, v Celju, Ptuj, Mariboru, — koliko debelih svinj bi lahko prišlo v te mesnice, koliko druge živine in koliko korist bi imel od tega dolenski ali spod. štajerski kmet! In zdaj, ko v za to pripravi vagonih meso daleč pošiljajo tudi po leti! In zraven zadruga mlekarne! Posneto mleko dobiva kmet od zadruga mlekarne nazaj in ga potem uporablja za rejo, prešičev, kuretnine. Koliko zaleže to mleko pri reji! — Kurja jajca znosijo otroci v šolo, — vsak gospodar dá s štambilljo svoje ime na jajce, voz zadruga pride po zaboj in jajca zadruga dobro razpeče in kmetica dobi denar domu in koristi trgovini. Ni ji treba iti na trg. — To vse bi se lahko družilo na slov. kmetiji. Zdaj bi se že lahko ustanovljale take proizvajajoče zadruga na Slovenskem. Naše hranilnice, naše posojilnice imajo dosti denarja in osebni kredit zadrugam kmetov, ki jamčijo v zadrugi eden za drugega, bi lahko sezidali zadruga mlekarne, mesnice in pripravili, kar je treba za prodajo kuretnine, jajc.

In salja je v slov. deželah do-

vsaj to njegovo opravilo, trgovino dobro poznal, svoje mladiče dobro uril v njej. — Ni dosti mej Slovenči tega materiala. Premalo izgojamo to, kar ima Nemeč; čut odgovornosti, premalo vadi mo mladiče v strogem delu, preveč jih puščamo v kavarne in na veselice. Konkurz naših trgovcev kažejo včasih grozno lahkomišljenost naših mlajših trgovcev, ki kar le v jen dan trgovine odpirajo in živijo. In vsaka zadruga le more izhajati in s pridom delati, ako ima dobre uslužbence — voditelje in izvrševalce svoje trgovine. Ako ni človek šolan v strogi poštenosti in odgovornosti, ni zahtevati od njega, da bi kot uslužbenec delal, kakor bi za se. — In trgovina zadruga je dosti večja, kakor trgovina kakakega srednjega slov. trgovca. V Trstu bi morali imeti vsi Slovenci svojo trgovsko šolo, svoje obrtne mehanične šole. Takih delavcev nam je treba.

V Tržiču pri Gorici se je ustvarila velika delavnica ladij. Dobro plačani delavci v njej — 10—15 kron na dan — so Nemci, Lahji; Slovence je težak. In na stotine je že zdaj teh delavcev in jih bo še na tisoče. Ti delavci imajo tudi v narodnem oziru upliv in veljavo; laški element spodriva slovenskega v teh krajih. — Slovenci se moramo učiti italijanskega jezika, tega znanje je važnejše, kakor znanje nemščine; italijanski jezik vlada ves orient, — in hrvaščina zraven. V Trstu vidi mladi trgovec dalje, — veliko morje mu širi njegovo duševno obzorje; največja trgovina v austr. državi se odpletje v Trstu in se bo vedno več. Slovence je primorice; on je v prvi vrsti poklican za to, da on namešča svoje ljudi v tem velikem trgovskem obrtnem in fabričnem mestu in razvršča iste tudi po deželi okolo morja, da zamore dežela, to primorje v prvi vrsti zakladati z vsem veliko mesto in tudi kolikor toliko njegovo izvažanje. — Slovenci bi morali dobiti več pametnega židovstva v naše dežele; nemara bi se nas kaj prišlo teh rojenih trgovskih elementov, ki so toliko koristili razvoju zdajšnjega velikega svetovnega gospodarstva. Pa ker mej nami žid ne izbaja, drugače bi se že bil mej nami naselil, mora v nas vendati nekaj biti židovskega talenta. — Tedaj je treba istega razvijati. V Trst, na morje vodi slov. trgovsko mladino bodočnost. Konec prihodnjije.

The Gutsch Brewing Co.

Pivovari vlačnega
 piva in znanega
 KOTBUSSEUR WEISS PIVA
 Sheboygan, Wisc.
 Telefon 90.

ROJAKOM V CALUMETU.

Calumet, Mich.

Cenjeni urednik: —

Vem, da se bodele čudili, ker Vam že toliko časa nisem nič pisal, pa tudi danes vam nimam nič kaj posebnega ali veselega za poročati. Kajti kar nas je tukaj Slovencev ali bratov Hrvatov, vsi večinoma delamo po 6000 do 7000 čevljev pod zemljo. Vročina, žeja in težko delo nas muči dan za dnevom, plača je zmirom manja, hrana pa dražja in za vsaka dva rudarja so tri bosi. Zlaj pa go ahead, go ahead, dig in, če pa ne moreš pa go to hell, we have no use for you. Na njegovo mesto pa pride zopet drugi, ki dela kot mla. Pa to nas toliko ne muči, ker smo vajeni težkemu delu. Od kar je dobila C. & H. Company kontrolo nad Tamarack gre vedno slabše. "Osceola" rudnik, ki je bil več let last Tamarack družbe je sedaj popolnoma v rokah C. & H. Co. Sedaj ta vlada in dela kakor hoče. V začetku tega meseca je odslovila vse rudarje, to je približno 700 mož, ne da bi dala vzrok za to početje. Ljudje samo ugibajo. Eni pravijo, da so uhođni šafti slabi in da jih bodejo porjavljali, drugi zopet trde, da to ni res, da temu so krivi samo ti isti lenuhi, ki nočejo delati in ki sečuj unijo ustanavljajo in ker je kompanija za isto po svojih volunih zvedela, je rajši prej sama zaprla rudnik samo, da se bodejo ljudje razšli, da jih bo manj na kar se bodejo ostali preplašili in pustili unijo. Res je, delavci so se razšli; eni so šli drugam in nekateri pa v stari kraj, oni pa, ki so oženjeni in imajo po 4, 5, 6 ali več otrok in so brez denarnih sredstev, so morali čes-nočeš ostati. Toda cela stvar je popolnoma drugačna. Družba je imela vposlenih veliko starih mož, ki so delali pri njej že čez 40 let, ker so pa že oslabei in niso več za splošno rabo kakor naprimer mlača kri, pa je odslovila vse in sedaj je zopet pričela s delom, ter vposlila samo take delavce, ki niso nad 39 let stari. Samoumevno je, da so šli tudi stari delavci vprašati za delo, toda družba jim je kratkoma odgovorila: Da mož, ki je pri njih delal 40 let in je recimo sedaj v šestdesetih, ne bo več živel kot k večjem 10 let in ako si ni v 40 letih prihranil toliko, da bi se 10 let preživel ni vreden, da bi zanje delal.

Rojaki zdramite se! Ali ne vidite kako neusmiljeno z nami postopajo? Ali je to pravica? Pristopajte k uniji, ki ima vsako nedeljo svoje seje, da ko hitro nas je zadostno število, gremo zahtevati svojih pravic. Star Rudar.

OPOMINJAM

Vse one v Chicagi in Milwaukee, ki mi kaj dolgujejo, da mi plačajo tekom 14 dni ogibom naznaila njihovih polnih imen po vsih slov. listih.

Ferd. Rakel

565 Clinton st. Milwaukee, Wis.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
 VOZIJO iz AVSTRO-
 OGERSKE V NEW
 YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Argentina..... 30. Mar. 1910 | Alice..... 20. April 1910
 M. Washington 6. April 1910 | Laura..... 27. April 1910

Parniki odplujejo vedno ob sredah ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 59te ceste v South Brooklyn.

Naša pristanišča so: Za Avstrijo-TRST, za Ogrsko-REKA. Železniške cene na teh ožemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

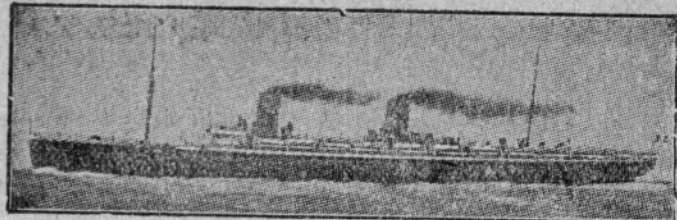
Phelp Bros. & Co., GLAVNI ZASTOP ZA AMERIKO
 2 Washington St., New York, N. Y.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško

FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
 La Provence 30.000 HP | La Lorraine 22.000 HP
 La Savoie 22.000 HP | La Touraine 20.000 HP
 Chicago, nov parnik..... 9500 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila. Pristanišče 57 North River vzhodje 15th St., New York City.

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill. A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

OTTO HORACEK

Diamanti, ure, stenske ure in zlatnina

1843 Blue Island Avenue, Chicago, Ill.

Dajemo posebno pozornost pri popravljanju ur in druge zlatnine.

Izdelujoči zlatninar.

OČI pregledamo zastoj.

Kašparjeva Državna Banka,

vokal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$2,500,000.00
 GLAVNICA . \$200,000.00
 PREBITEK . \$100,000.00

Prva in edina češka državna banka v Chicagi. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. Imamo tudi hranilne predale. Pošiljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifkate in posojujemo denar na posvetu in zavarovalne police.

COLLIN'S NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

Ustanovljen 1897.

PROSTOVOLJNA ZAHVALA:

Dr. E. C. COLLINS
 svetovno znani medicinski
 profesor ustanovitelj
 slavne "Collins N. Y.
 Medical Institute" in
 pisatelj prekrasne zdravilne
 knjige "Človek, njegovo življenje in
 zdravje".

BERITE DOKAZ RESNICE!

Velecenjeni gospod zdravnik! Usojam se Vam naznaniti, da sem sedaj hvala Bogu popolnoma zdrav ter ne trpim več na ŽELODCU in TELESNEJ SLABOSTI, od moje prejšnje težke bolezni nimam več niti najmanjšega znamenja. Moja najljubšeja Vam hvala in od Boga plača, ker nisem nikdar mislil, da bi zamogel v tako kratkem času popolnoma ozdraviti. Istotako se moja žena in hčerka po uporabi Vaših zdravih popolnoma zdrave počutite. Moja dolžnost je, Vas vsakemu bolniku najtopleje priporočati. Vas najhvaležnejši

JOSIP KISLAN, Box 8, Tremely, Grasselli, N. J.

Na tisoče takih in enakih zahvalnih pis-m se nahaja v Collins New York Medical Institute. Kdor se poveri v zdravljenje tega zavoda sme biti sicer, da se nahaja v rokah izkušenega zdravnika. Dobra zdravila so najgotoveje sredstvo za ozdravljenje vsake tudi najzastarele bolezni ker po njih vsak bolnik v najkrajšem času svojo ozdravi. Pri hre ali pisite v materinem slovenskem jeziku na THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

140 West 34th Street, New York, N. Y.

Dr. S. E. Hyndman, vrhovni ravnatelj.

Gospa Kislan
 katera je bila zelo bolna in slabotna žena, je sedaj popolnoma zdrava in mati čvrstih in zdravih otrok.

Pošljite še danes za 15 centov poštinih znamk za prekrasno knjigo "Človek, njegovo življenje in zdravje" Vsaka slovenska družina bi jo mogla imeti

Uradne ure—Vsaki dan od 10-5 pop. Ob nedel. in prazn. od 10 do 1. V torek in petek od 7-8 zvečer.

DOPISI.

Pueblo, Colo.

Cenjeni urednik: —

Prosimo priobčite te vrstice v predale nam priljubljenega lista "Glas Svobode", da naznanim rojakom, kako se tukaj imamo. Kar se dela tiče je najboljša, da nič ne omenim ali pa vsaj površno. Srebrne topilnice so popolnoma zaspale. Stroj v jeklarni cvili kot kolesa na kočevskem križarju. Pa saj ni čuda Japonci in Grki, ki delajo v tej tovarni so zelo lakomni in slabo mažejo stroje. Le slovenska tovarna v Grove deluje s polno paro in naš superintendent Ciril radi dajo delo vsakemu, če le prinese par capakov.

V društvenih ozirih smo še precej dobro podkovani, ker imamo precej društev. Eno je popolnoma sveto in k istemu smejo pristopiti le tisti, ki so zreli za nebesa; drugo društvo je za one, ki vise med nebese in vicami, tretje društvo je zopet za take, ki stoje na robu pekla in četrt je pa za one, kojejima peklenšček že na verigah.

Zdaj pa naj še kdo reče, da nisimo "smart". You bet, da smo! Pueblani smo allright, ker mi delamo tako, da vsakemu vstrežemo. No, pa da še bolj vstrežemo rojakom smo se namenili vstanovit še eno društvo, katerega mislimo priklopiti S. S. P. Zvezi v Chicagi; s tem menda pomagamo vsem slovenskim podpornim organizacijam v Ameriki.

Rojaki v Pueblo na noge! Kdor želi pristopiti k novemu društvu naj se oglasi pri Martinu Kočevar na 1219 Eiler Ave. Organizator ima vpisanih že 16 rojakov in ko hitro naraste število na 20, bo sklicano zborovanje, na katerem se bo volil nov odbor in se krstilo društvo.

Ne bojte se onega farskega agenta ali boljše rečeno hinaveca, kateri hodi okoli s urami in katerega nazivljamo za Pavliho. — Pravega imena niti sam ne ve (menda od velike neumnosti). Ta lopovski agent laži laže okoli in razgovarja rojake, da ne pristopajo k Zvezi. Odgovarja jih od vsega kar ni katoliško in je morda napredno. To je dobro, da ga večina rojakov pozna ter ga smatra samo za pustno maškarado.

Slišal sem tudi, da je prav po katoliško "fehtal" pri slovenskih jednotah za denar, s katerim bi se zgradil spomenik umrlim rojakom v Primeru, Colo. Ne verujem, da bi bili odbori raznih jednot tako neumni, da bi dali temu agentu kak denar za ta namen, ker s spomeniki se še ne oblaži ne tuga in ne revščina zapuščenih vdov in sirot. Kdor more kaj pomagati, naj pomaga vdovam in sirotam, ker za mrtve ni več pomoči. Pavlihi bi pa pred vsem svetoval, da svojega judovskega nosu ne vtika v stvari, o katerih nima pojma.

Ako Pavliha ne bo pustil narodnih in svobodomiselnih društev na miru v bodoče mu bomo strgali krinko raz obraza, da bodo čitatelji in člani obeh jednot to je S. N. P. J. in S. S. P. Z. vedeli kakšen hinavec si in da se te bodože znali ogibati, zakaj ako se čist človek tišči garjevca dobi garje. Rojaki proč od garjevca.

Pozdrav vsem čitateljem in čitateljicam. Tebi zalupani Pavliha pa oslovsko pamet.

K. D. M.

Baltic, Mich.

Cenjeni urednik: —

Prosimo, da se te vrstice ognejo usodopolnega koša ter srečno priromajo v predale našega lista "Glas Svobode".

Naznaniti hočem, da smo tu ustanovili Društvo št. 45 S. S. P. Z., katero pa žalibože nima miru. Zagrizenci iz rimskega tabora bi nam radi škodovali pa ne morejo, in vse eno, če prav počasi, vendar rastemo, napredujemo.

V tej naši, mali naselbini nas je samo okoli 100 Slovencev, zato se ni treba čuditi, če vam povem, da nas večina prezira. V cerkvenih krogih je večina in tam so imeli farani v cerkvi pravo večerjo in potem so igrali karte (pa menda ne ajne ali pa poker!) in 5. marca pa nas je neka francos-

ka gospodična nadlegovala in pobirala zopet prispevke za prireditve večerje. Ljudje božji kam ste prišli! Ali se ne spominjate zgoč sv. pisma in onega dogodka, ko je Krist z bičem (brezovo metlo) izgnal trgovce iz templja — božjega hrama? Ravnajte se po sv. pismu in pustite naše društvo pri miru, ako hočete imeti mir.

Pozdrav vsem sotrudnikom.

Frank Lah.

Stone City, Kans.

Cenjeni urednik: —

Dovolite mi malo prostora v vrlem listu "Glas Svobode".

Cenjenim čitateljem tega lista naznanjam, da tu gre s delom še precej dobro, toda ne vem kako bo po prvem aprilu; takrat menda dobimo vsi premogarji par tednov počitnic; kramp in lopata bosta rjavela v kakem kotu, mi bomo pa pazili na rmenne ptičke — skabe.

V prejšnjem listu sem čital opomin g. Pogorelcu in zato vam naznanjam, da ta "gospod" je tudi mene obiskal ravno na novem letu dan. Bil sem v sobi in skrbno čital Glas Svobode, kar naenkrat nekdo potrka na vrata in mu dovolim vstop. Vnišel je g. Pogorelec, ki je imel kovčeg z zlatino. Ponudim mu stol in mu velim naj odloži kovčeg, v rokah pa sem še vedno držal list. Mož se vsede in me vpraša kaj zaen list čitam in odgovoril mu sem: "Glas Svobode", a on mi da odgovor, da mi ne svetuje tega lista čitati, ker ta list piše preveč čez njegovega prijatelja g. Stoniča. Jaz pa mu sem na to odgovoril, da ta list je edini, ki se bori za pravico, a to mu je bilo preveč, pograbil je svoj "pleh" in odšel iz sobe. Vprašam g. Pogorelca, če mi je mislil zlato uro ali verižico šenkati, ako bi ta list takrat ko je on bil pri meni, njemu in (poslušajte!) njegovemu prijatelju Stoniču na ljubo, v peč vrgel? Kaj še le! G. Pogorelec, vi le imejte svoj pleh, ali kakor vi pravite zlatino, jaz je ne maram, ker za me kot delavca je list "Glas Svobode" popolnoma dober.

Zato raj opozarjam čitatelje tega lista, da imajo list "Glas Svobode" vedno pripravljen za g. Pogorelca; pokažite mu ga in šel bo, kot bi ga veter nesel, ker resnica oči kolje.

K sklepu pozdravljam vse čitatelje tega lista in jim želim veselje praznike. Anton Kropušek. (Opomba uredništva: Gospodu Pogorelcu bi pač svetovali, da se drži svojega kšefta. "Glas Svobode" mu ni na poti. Izgovor, da sovraži "Glas Svobode" zato, ker isti piše o njegovem prijatelju Stoniču je jalov. Zdi se nam, da g. Pogorelec nima Johna Stoniča, ki tudi prodaja zlatino, tako kot i on, toraj je njegov konkurent, nč kaj preveč pri sre. To smo omenili le toliko, da naši rojaki spoznajo ljudi, kateri od njih živijo. G. Pogorelcu ne bomo grozili z ničemer, opominili ga smo že enkrat in če se to ne bo pomoglo, bomo plačali obrestno vse, kar smo ostali na dolgu.)

Yale, Kans.

Cenjeni urednik: —

Priloženo pošiljam v imenu tukajšnega Socialističnega kluba \$5.00 za vdove umrlih rojakov, oziroma pomorjenih od kapitalizma, v Primeru, Colo.

Posebni novosti ni tu, ker smo vsi pridni in delamo tako kakor operatorji sami hočejo. Prvega aprila bomo zopet lahko naše žulje mazali s praznimi žepi, med tem ko bodo kapitalisti in trusti med seboj delili mastne dividende. Tako se menda godi po vseh državah.

Omenim naj še, da pred petimi leti so premogarji in delavci dobivali taisto plačo kot jo sedaj dobe, živela pa so bila za polovico ceneja. Kam pridemo, ako ne bo drugače? Ako bo tako še nadalje šlo, bomo kmalu tako daleč prijačrali, da še za tabak in kruh ne bo.

Pozdrav na vse čitatelje "Glas Svobode". Anton Rutar.

Naylor, Mo.

Človek ako drugega ne ve piše od vremena, toraj vreme imamo fino sedaj, a imeli smo najmrzlejšo zimo v teh krajih zadnjih 15 let, sedaj se pa seje oves, orje za koruzo, pavolo in zelena odeja trate je že v živi barvi. Sadja po drž. poročilu ne bode to leto, je

menda vse ozeblo, a kakor sedaj kaže pri nas, ga bode veliko, kjer ni čisto nič pozeblo.

Naše društvo počasi živetari, vendar pa upam, da se bode to pomlad število udov podvojilo, posebno ako Hrvatje zraven pristopijo. Kakor po širni Ameriki tako tudi tukaj cena živini prasičev in kokoši je nekaj nezasišlanega. Prasičje plačujejo sedaj tukaj po 9—10 tol. za 100 funtov. Isto je pri govedu, kar je veljalo pred letom 20 tol., stane danes 40 tol., kokoši stare kokle žive plačujejo se po 12½ cent funt in to po kmetih. Nekateri kratkovidneži prodali so vse, ker cene so jih omamile. Pomislite iz 3 malih postaj tukaj poslali smo čez 300 kar govede in prasičev na sever v klavnice, v 4 mesecih.

Zal, da se bode primankljaj poznal dve leti, posebno v govedu in skoro mi težko postane, ako pomislim da zna biti resnica, kakor je pisal nek obskurni listič pred nekaj meseci, da neka slovenska naselbina ima kravo, katerega da fino mleko in delajo surovo maslo in ga pošilja v Misouri. Za počt. Tukaj ni niti jednega Slovence ali Hrvatja, kateri ne bi imel vsaj 5 goved a več po 10, in samo jeden Slovenec ima 45 glav govede. Za vse nezdgo se bi pa vse jedno rad zavaroval, ako bi farmer poslal natančen naslov, jaz ne dam za surovo maslo počenega centa, (a moja prihodnja babnica) in če bi ga res tukaj zmanjkalo, da bi ga meni pošiljal po "express" vsak teden vsaj par funtov. Ob enem naj mi pošlje recept, kako se dela trpentin. Gospod urednik "kumštne butice" v Ameriki, zal da enaki čudodelniki le drugim priporočajo brez da bi tudi kaj dokazali. Farbanje ali mazanje po domače, in to še po listih, kateri se štejejo zanesljivim, jaz smatram za kratek čas in razvedrilo, toda kaj drugi k temu porečejo ne vem.

Pšenica jako lepo kaže v teh krajih, pred 14 dnevi ko sem bil na severu, opazil sem na mnogih krajih, da ji je precej mraz škodoval. Nesrečen je bil pred par meseci naš rojak F. Levar, pogorela mu je hiša in sušilnica. Človek bi nehotel skliknil, kaj hiša, še druga postavi, a slanina od debelih prasičev in zraven meso jednega goveda, to je škoda. Kolikokrat bi obiral kake kosti, mislim si kadar ga obiščem, tako pa nič ne bode. Človek je vedno sebičen. Kakor vidim v listu, družbo ljudskih osrečevalcev ali socijev, pustite v miru, vsaj je najbolje ker bralec lista se naveliča brati jedno in isto in nazadnje, vsaj se spominjate one povesti, ko je Ribničan peljal zelje na trg in voz se je prevrnil na vrhu klanca. Isto je z ljudmi, vsaka buča ima svoje nazore in misli.

Drugače je tukaj, kakor sploh na kmetih, dela čez glavo za jesti veliko, le milijonov še nimamo in nazadnje kaj pa naj hočejo, edino železce se bi izbahlil, kakor se bi meni kmalo zgodilo, ko sem bil pri Vas, a za kazen sem mu se aj naložil, vsak dan 4 galone čiste vode in to brez prikup in omak.

Bog ve, kaj menite, kedaj bode naš reven in najbolj zasržen narod v Ameriki malo bolj k zavesti prišel? (Op. ur. Kedar bo vedel ceniti neodvisnost kmetijstva.) Jaz sem začel dvomiti, da se sploh reši, težkih in nevarnih del, in 95% se sploh ne mara, to so moji nazori. Zakaj ne bi šli ljudje na deželo, k delu kjer so bili vzgojeni? Vem, prvo je velik zaslužek in prokleta pijača, katere se ne uživa v tako veliki množini na deželi. Zakaj naši ljudje ne kupujejo zemljo, jaz ne mislim od Grama v Mo., paž pa kjer koli? vsaj je povsod dobre zemlje veliko še na prodaj? Kedaj bode narod sprevidel, da edini pravi obstanek in blagostanje je gruda in nič drugega. Koliko ljudi kupi bajte okrog kacega rudnika, kateri danes je jutri ga ni. Kako se Nemci in sploh vse narodnosti zanimajo za posestva, le Slovani izvemžajo Čehe, oni rijejo, tje kjer je najhujše deho in v velikih slučajih gotov pogin.

Kaj mislite, smo li mi pametni ali druge narodnosti? Pozdrav. F. Gram.

VELIKANSKI DOBIČEK ZA 2c ako pišete po cenik. Pravo grenko vino, kranjski brinjevec, trpinovec in novi "Sporty Gin", prodajam skoro polovico ceneje. — A Horwat, Joliet, Ill.

50,000 KNJIŽIC

V DAR LJUDEM.

Vsaka knjižica je vredna \$10.00 vsakemu bolnemu človeku.

Mi želimo, da vsaki bolni človek piše po našo urejeno zdravilno knjižico. Ona knjižica svetuje v poljudnem jeziku, kako da se doma vspešno zdravi: Sifilis ali zastrupljena kri, slabotni život, zgubitev moči, revmatizem in trganje v kosteh, spolne bolezni, kakor tudi bolezni v želodcu, na vranci, ledvicah in v mehurju. Ako ste zgubili nado in ako vam priseda zabadačo denar dajati, tako pišite po ono **zdravilno knjižico**, katero vam nemudoma pošlemo in bodite uverjeni da o zdravite. Na tisoče ljudi je ozdravilo po navodilu te prekoristne knjižice. Ona vsebuje znanost, katero bi moral znati vsaki človek. Zapomnite si, da se ona knjižica razpošilja popolnoma brezplačno, ter tudi mi plačamo poštino. Izpolnite dolenji odrezek in ga nam pošlite in mi vam pošljemo popolnoma brezplačno ono knjižico.

IZPOLNITE ODREZEK SE DANES IN POŠLITE GA NAM.

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: Mene zanima ponudba, s kojo pošiljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi jo takoj pošlete.

Ime

Pošta

Država

Dolgo življenje.

Naravno je, da človeštvo želi podaljšati si življenje, kar je najbolj mogoče in zaansteniki vsen dob so skušali iznajti takozvani življenjski uvar. Ker pa nam ni dano, da bi večno živili, pa lahko do gotove meje podaljšamo naše življenje. Vsi svetovni zdravniki se strinjajo v tem, da podlaga življenja je v prebavnem sistemu, to je v orih delih našega telesa, skoz katere gre hrana. Ko hitro pa je kateri del tega zelo važnega sistema bolan, že celo telo trpi. Če nam pa je mogoče hitro ozdraviti ta bolni del, dobimo zopet naše zdravje in moč. Samo eno zdravilo je za vse bolezni prebavnih organov in isto je dobro poznano

Trinerjevo Ameriško zdravilno Grenko Vino

Isto ni nobena skrivna medicina, pač pa je napravljeno iz dobrega, rdečega vina in importiranih grenkih želišč. Isto ne vsebuje nobenih škodljivih snovi in vsled ni popolnoma nič nevarno najnežnejšemu želodcu. Celu zdravi ljudje najbi sem in tja pili kapico, da si ohranijo prebavne organe v popolnem delovanju. To znanstveno zdravilo

Daje zdrav tek do jedi,
krepi mišice in čutnice,
čisti kri,

napravi gladko obličje,
odstrani zabasanost,
povspeši čilost in ognjevitost,
daje nemoteno spanje,
in daljša življenje.

Istega sme rabiti vsak član družine, od najstarejšega do najmlajšega, za kar se neda reči o drugih zdravilih. Čistost in pristnost istega je jamčena po U. S. Ser. št. 346. Tisto je priporočil najupliveljših oseb potrjuje zdravniško vrednost tega zdravila. Zdravniški nasvet, pa pošti, zastonj! Pišite v domačem jeziku:

JOS. TRINER,

1333-1339 So. Ashland Ave.,

Chicago, Ill.

Čitatelje opozarjamo na Trinerjev brvaški in slovenski brinjavce, importiran in čizdelek.

ITALIJA

EGIPT in Adrijansko obrežje, potom Azorov in Madeire.

Stara zanesljiva

CUNARD LINIJA

Ustanovljena l. 1840

Velikanski, hitri NOV parkir

(Plavajoči hoteli)

CARMANIA (na tri vijake)

Največji parkir na morju in njena sestra

CARONIA (dvavijaka)

Oba merita 677 čevljev, 20.000 ton

in sta največja na svetu.

SAXONIA (600 čevljev, 14.300 tonov)

Carmania zapusti New York, 22. jan.,

5. marca.

Saxonia, 5. Feb. in 19. marca.

Caronia pa 19. febr.

Ogrsko-Ameriška Linija

New York v Reko čez

Gibraltar, Genova, Neapel, in Trst.

Novi moderni parniki na 2 vijake

GABPATHIA,13900 tonov

PANNONIA,10000 tonov

ULTONIA,10400 tonov

Za daljše poizvedbe obrnite se na:

CUNARD STEAMSHIP CO., Ltd.

F. G. Whiting, Mgr. Western Dept.

S. E. Cor. Dearborn & Randolph Sts.,

CHICAGO, ILL.

ali na lokalne agente vsepovsod

Irgovina s novodobnim obuvalmo

Vstanovljena leta 1883

Velika zaloga obuhval najnovejše kako-

vosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.

Druga vrata od Kasparjeve Banke

Celoletna naročnina na "Glas

Svobode" je \$2.00 (dva dolarja).

Najstarejša slovanska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsem Slovanskim
društvam za izdelovanje druš-
tvenih znakov, gumbov, zastav
in vsakerih potrebščin. Izdelek
je najfinejši in najokusnejši, pri
tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za
pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin.
Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

EDINA VINARNA

kitoči najboljša kalifornijska in importirana vina.

POZOR! Kedar kupite ga-
lon vina, ali več, tedaj Vam
pripeljemo isto na dom —
brezplačno!

Naša kapljica je izvrstna in kdor je pil naše vino, trdi, da ni še nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice.

Vsi dobro došli!

Jos. Bernard, 620 Blue Island Ave.

TELEFON Canal 842

AKO

pošiljaš

denarje v staro domovino.

obrne se na zanesljivo tvrdko, ktera ti hitro in pošteno postreže

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt St.,

NEW YORK.

AKO

potuješ v staro domovino, kupi

parobrodni listek pri

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt St.,

NEW YORK.

AKO

želiš svojega sorodnika, ženo ali kakega drugega iz starega kraja vzeti v to deželo, kupi

parobrodni in železniški listek pri

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt St.,

NEW YORK.

AKO

želiš svoje trdo prislužene novce sigurno in obrestonosno naložiti v kako hranilnico z dobrimi obrestmi, od dne vloge do dne dviga, obrni se na

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt St.,

NEW YORK.

AKO

pa poslušaj ljudi, ki drugače svetujejo in naletiš slabo, pa ni krivda

Frank Sakser Co.

Severova Zdravila so priljubljena radi svoje izdatnosti.

Nečista kri

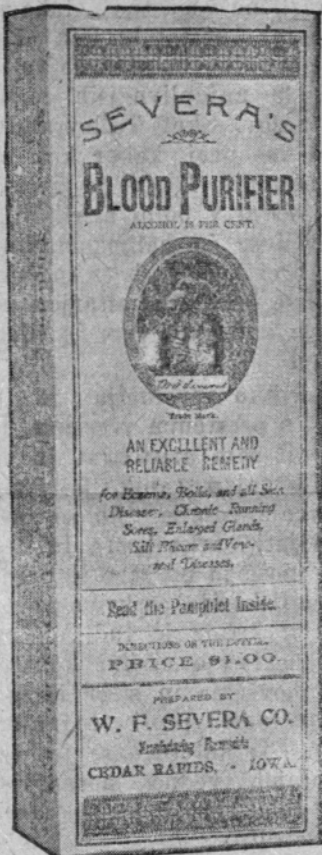
pomenja

kožne opahke, blede obličje, tvore in uljesa, utrujenost in izgubo trdne volje.

Po dolgi zimi potrebuje vsakdo krvi se čutimo utrujene, potrite, treba je samo uživati.

Severov

Ta vam zboljša in očisti kri, zaposlujejo, in zdravijo boste. Zdravilo leči bule, uljesa, žive opahke, in druge krvna boleza zdravje.

Čista kri

pomenja

zdravo obličje, pravilno prebavo, poživljajoče spanje, čvrsto telo in jasno misel.

zdravila za kri. Vsled cslatele brez veselja do dela, brez teka

Kričistilec

organi se spet okrepi, da iznova To drag oceno spomladensko rane, tvore, bezgavke, kožne ni, tako da povrača popolno Cena \$1.00.

Zahtevajte Severovih Zdravil od vsakega lekarnika. Vedno pazite na ime "SEVERA" na vsakem zavitku. To je poročstvo čistosti in izdatnosti. Ne vzemite drugih.

Nikarte zanemariti!

Kadarkoli vas muči zapeka, neprebavnost ali kake druga nerednost želodca, jeter in drobje, nikarte zanemariti takega obolenja in uživajte

Severov Življenski Balzam.

Povrače slast do jedi, podpira prebavo, preganja zapeko, pospešuje priliko anje in vsposablja telo k odporu proti raznim boleznim. Pravo zdravilo za bledolične dekleta in slab tne žene. Najboljša tonika za priletne ljudi. Cena 75c

Zaščitite se!

Ob tej letni doti napadajo človeka mnoge pljučne bolezni vsled nagle promene vremena. Bodite skrbni! Zaščitite svoje zdravje! Za hitro olajšbo bripavosti ali kašlja uživajte

Severov Balzam za pljuča.

Vsak popitek izdaten. Olajša najtrdo-vratne, si kašelj, teži in leči vnete sapnik, lajša dihanje in krepi pljuča. Prežene bripavost, pospešuje izhlajevanje in pre- preča hujša obolenja. Cer a 25c in 50c.

ZDRAVNIŠKI SVET ZASTONJ.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

ALI SE BRIJETE DOMA? Tukaj vam ponujamo bri-
vojnemu namenu, in ki navadno prodaja za \$4.00 in više.
Ta ponudba, kakor pričakujemo bo prinesla stotine novih
odjemalcev naših britev na katerih se čita ime: Jos. Kral
in katerih se je prodalo že tisoč v 33 letih. T. j. od l. 1878
Mi samo poskušali dobiti boljše britve pa prišli smo do
prepričanja, da ravno te naše britve imajo najboljše last-
nosti. Vse naše britve so popolno jameane in jih z vse-
ljenjem zamenjamo v vsakem event. slučaju. Se celo, brivec
ne morejo rati sode o hrivi dokler je ne pošknejo, toda
mi damo garancijo z vsako britvijo v ceni od \$2.00 ali več.
CENA \$2.00. Pošiljate izven mesta se sprejmejo. Bru-
simo britve za 25c od komada. Delo jamčeno. Za naro-
čilo izvan Chicago pošljite še 5c posebej za poštino.

ZALOGA POHIŠTVA.

Tel. Canal 728

Ustanovljeno leta 1875.

JOS. KRAL

417-419-421-423 W. 18th St., Chicago, Ill.

RAZNO IN DRUGO

Najstarejše društvo na svetu je Bokoljska Mornica v Kotoru. To društvo je bilo ustanovljeno leta 809, meseca septembra. Staro je torej še več kot 1100 let.

Stari ljudje. V Parfzu so štiri osebe, ki so stare po 100 let. 17 možkih in 78 žensk pa živi v tem mestu, ki so stari tudi še po 99 let. 542 ljudi pa je takih, ki štejejo še čez 95 let, 90letnih pa je tam na št deset tisoč.

Na Francoskem je civilno so- dišče v Reimsu obsodilo kardina- la Lucona, da mora plačati učiteljski zvezi 500 frankov odškod- nine, ker je podpisal pismo fran- coskih škofov, s katerim se je ka- toličanom prepovedala raba ne- katerih knjig v javnih šolah.

Grozovit sin. V Oldenburgu je 20letni delavec Denker s sekiro ubil svojega očeta, svojo mater in brata. Divjaka so zaprli.

Samomor nune. V Wiesbadnu se je ustrelila sestra Pia, hči ge- nerala pl. Rhedern. Nesrečna lju- bezen je gnala mlado "sestro" v smrt.

Cirilica na Hrvaškem. Nova hrvatska vlada je razveljavila vse Rauchove naredbes glede od- prave, oziroma omejitve poučeva- nja cirilice v šolah.

Odprava potnih listov v Srbiji. Ministrstvo notranjih del je od- redilo, da se radi olajšanja me- narodnega prometa odpravijo po- tni listi za inozemce, ki prihajajo v Srbijo. Odslej torej za Srbijo ni treba več imeti potnega lista.

Odlični slovanski gost, g. dr. Kamil Kontak, eden najodličnej- ših vodij poznanskih Poljakov, pride v kratkem v Zagreb in o- bišče tudi Ljubljano.

Mednarodni jamski muzej v Postojni. Dež, glavar pl. Šuklje je pristopil kot častni član od- boru za zgradbo mednarodnega muzeja za jamsko znanstvo.

V Železnikih na Kranjskem so izvolili za častne občane dr. Šu- stersčica, dr. Kreka, Demšarja in prof. Jarca. Pritožbo proti tej izvolitvi je deželni odbor zavrnil.

Ali je to znamenje napredka? Avstro-ogrska vojska šteje v mi- ru 380.866 mož in 28.742 častni- kov; torej pride na vsakih 14 mož en častnik. Na enega učite- lja pa pride v deželah pov. 60 otrok, v mnogih krajih pa tudi po 100. Pa naj reče kdo, da Avstri- ja ni napredna država!

Kako je Moltke sodil o razliki med človekom in živaljo. Na neki večerni zabavi v hiši slavnega nemškega polnega maršala Molt- keja so govorili o tem, kakšna je razlika med človekom in živaljo. Nikakor niso mogli pogoditi pra- vega. Tu se oglasi Moltke sam in pravi lakonično: "Žival ne ka- di."

Pravična — Turčija. — Valija (namestnik) Ali bej je stavil v vilajetski skupščini predlog, naj bodo v čisto turških občinah ob- činski tajniki Turki, v čisto srbs- kih Srbi, v čisto bolgarskih Bol- gari, v čisto grških pa Grki. V mešanih občinah naj bi imela vsa- ka narodnost svojca za občinske- ga tajnika. Skupščina je z nav- dušenjem sprejela ta predlog, ki bo znatno ublažil nasprotstva med narodnostmi.

Tele s pasjo glavo. V maribor- ski klavnici so zaklali pet tednov staro tele, ki je imelo glavo tako zraščeno, da je bila popolnoma podobna pasji (buldogovi) glavi. Vsled čudno zraščene glave je bi- la tudi prehramba zelo težka in je žival v rasti zelo zaostala. Te- le so pripeljali iz Slovenskih gor- ic.

Končane občinske volitve v Za- grebu. Ožja volitev v III. razre- du se je končala z zmago koalici- je. Kandidat koalicije, Ivan An- cel, je dobil 797 glasov, frankovec Pavel Gašparovič pa 660 glasov. Ancel je zmagal s 137 glasovi. Koalicija ima torej sedaj v ob- činskem svetu 26 zastopnikov, potentakem večino.

Ogromen deficit v blagajni hr- vatske vlade. Hrvatski listi piše- jo, da se je po padcu bana baro- na Raucha dogladno, da je v vlad- ni blagajni okroglo tri milijone deficita. V kakšne svrhe je bar- ron Rauch potrošil te ogromne vsote, ni težko uganiti. Porabil jih je, da je napravil gorka gnez- da svojim pristašem, mnogo pa je tudi izdal denarja za razne vo- lune, ki so mu preskrbljevali "dokumente" za znani veleizdaj- niški proces.

Rodoljubljen čin znamenitega e- lektričarja Tesle. Pokojni srbski metropolit Mandić je postavil za svojega glavnega dediča svojega mlajša — znamenitega elektri- čarja Nikola Teslo, ki živi v A- meriki. Tesla je poslal sedaj so- dišču pismo, v katerem odstopa vse svoje dedne pravice srbski šoli v Gospiću na Hrvatskem.

Smrt "veleizdajnika". V Ka- tincih je umrl pravoslavni žup- nik Platon Solarič v 64. letu svo- jega plodonosnega, svojem na- rodu posvečenega življenja. Po- kojnik je bil eden izmed 52 Sr- bov, ki so na podlo frankovsko denunciacijo skoro poldrugo le- to zdihovali v zagrebški ječi, o- sumljeni zločina veleizdaje. Eden najstarejših med njimi je bil So- larič. Starčku je ječa seveda ško- dovala. Ko je ob novem letu za- pustil ječo, je bil telesno docela strt, pa mu je smrt prestrigla nit življenja. Narodnemu mučeni- ku večen spomin tudi med Slo- venci!

V Parizu je našel na nekem ne- obdelanem posestvu neki redar v časnikarski papir in v modro jo- picco zavito deklško glavo, kate- ri sta manjkala nos in desno uho.

Križarka "Cesar Karl VI." bo zastopala Avstro-Ogrsko pri sto- letni slavnosti v Argentini in v Južni Ameriki. 1. t. m. je za- pustila Pulj in pride 21. maja v Buenos Aires, kjer ostane do 20. junija. Pot je dolga 14.000 morsk- kih milj. Moštvo križarke znaša 246 mož.

Stroški rusko-japonske vojne. Japonska je izdala natančne po- datke o izgubah na ruski in ja- ponski strani. Rusi so imeli 1.365.000 vojakov v Mandžuriji in drugih tamošnjih bojnih pokraji- nah, Japonec pa 1.600.000 mož. Dejanski se je boj udleževalo samo 500.000 Rusov in 540.000 Japoncev. Mrtvih je bilo na ruski strani 313.000, pri Japoncih pa 392.000 mož. Stroški za vojno so znašali pri Rusih vsled dolgega transporta mnogo več kot pri Ja- ponceh, namreč 4.6 milijard, do- čim je Japonec stala vojska samo 3.6 milijard.

Novodobni Križarji. V Monse- lie na Italijanskem je bila pred nekaj dnevi napovedana spomin- ska slavnost za Giordana Bruna in neki socialdemokratski po- slanec bi imel govoriti slavnostni govor. Da bi to prepričali, so šle cele trame kmetov pod vodstvom duhovnikov, oborožene s koli, v mesto. Moralo se je konsignirati 600 mož vojaštva, da se je lahko slavnost vršila.

Koliko židov je na svetu. Zna- meniti semitolog, petrograjski prof. Chrothé, je izdelal točno statistiko Židov. Po tej statistiki je na svetu 11.681.000 Židov. — Od tega odpada na Evropo 8.784.000, Ameriko 1.556.000, na Afriko 354.000, na Azijo 342.000, na Avstralijo 17.000. Od evrop- skih držav so najbogatije z Židi: Rusija s 5.100.000, Avstro-Ogrska z 2.100.000, Nemčija s 600.000, Balkanske dežele s 400.000, Bel- gija in Holandija imata skupno 105.000, Francoska 80.000, Italija 40.000, Anglija ima le malo Židov.

"Parat II." Znani pariški le- karnar Parat, ki je imel svojo ženo več let priklenjeno v mali sobi in oblečeno v platneno obleko, ki jo je na rami spel s ključavnico ter ključ vedno pri sebi nosil, ča se ni mogla pregrešiti proti za- konski zvestobi, je zdaj dobil vrednega sodruga. V Saint-Denis-Catusu so zaprli nekega moža, ki je imel štiri leta svojo ženo zve- zano v temni izbi. Ko je prišla v sobo policija, je našla nesrečno žensko vso umazano in raztrga- no. Držali so se je celi kupi bla- ta; njeno telo je bilo vse z rana- mi pokrito. Nesrečna žena je mo- rala pretrpeti grozne muke.

Tobak, tobak, tobak! Kako ve- likanska svota se porabi za tobak, je ravnokar dokazala statistika, ki jo je napravila francoska to- bačna režijska. Samo na franco- kem se porabi za tobak letno nič manj nego 400 milijonov frankov. Ker ima Francija monopol za to- bak, ima država od samega toba- ka okolo 310 milijonov frankov čistega dobička. Na vsakega fran- coskega državljanca prihaja na le- to 10.50 frankov za tobak. Razu- me se, da so pri tem računani tu- di nekadiči t. j. prav majhni o- troci in nekaj žensk. Kako drag luksuz je kadenje, se vidi še le- potem, če se sumira posamezne izdatke. Koliko denarja gre v zrak, ne da bi vedeli, kdaj in čemu!

Narodna požrtvovalnost sloven- skega duhovnika. Na Spodnjem Stajarskem so se vršile važne vo- litve, pri katerih je odločal vsak glas, kajti razlika med slovenski- mi in nemškimi volilci je znašala kvečjemu dva glasa. Radi tega je šla deputacija slovenskih mož k slovenskemu cerkvenemu do- stojanstveniku ter ga skoro kleče prosila, naj gre volit. Gospod pa je odgovoril: "Moje srce je z va- mi, molil bom za vas, volit pa ne pojdem." In pri dotični volitvi so bili Slovenci poraženi. Duhovni- kova molitev ni Slovincem čisto nič pomagala.

Andrej Hlinka. Znani slovaški duhovnik, ki je bil od madjarske vlade obsojen v dveletno ječo in od madjarskega škofa Parnya suspendiran (rimska stolica je pa suspenzijo razveljavila) je te dni zapustil segedinsko ječo. Zda mu pa grozi nov proces. V "Sloven- skem Tjždenniku" je namreč iz- šel takrat, ko je Hlinka šel v za- por, članek, ki ga državno pravdi- ništvo pripisuje Hlinki. Državno pravdiništvo v članku vidi ščuvanje proti madjarski narodnosti. O tožbi se je imelo razpravljati dne 17. februarja, pa je stvar bi- la preložena na poznejšo dobo.

Zanimiv roman italijanskega trapista. Iz samostana Falconieri je utekel — to je v kratkem času že drugi slučaj — pater Mocer. Imel je neko francosko damo za ljubico. Sedaj se je marsikaj le- pega izvedelo iz samostanskih zvi- lov. Da bi prior zabil nakup vile Falconieri od strani nemške- ga cesarja, je dal patru Moceru pisati v Berolin anonimna pisma z očitnimi lažmi, da je vila stara in le za bivališče podgan-sposob- na. Povedal je pa tudi pater Mo- cer, kako so si izmislili trapisti pravljico o treh studenih. Ko so namreč obglavili na mestu, kjer je sedaj samostanska cerkev, sv. Pavla, je glava trikrat odskočila in vselej je nastal studenec pod dotikljamem glave. Seveda, toda zvečer jih menih napolnijo in zjutraj pa delujejo za lahkoverno ljudstvo.

Amerikanske novice. V Evele- thu je umrl Anton Grželj, doma iz Malih Lašč na Dolenjskem. — Ker v življenju ni podpiral cer- kve z letnimi štirimi dolarji, je moral plačati po smrti za šest let nazaj, kolikor časa je bil v Evele- lthu, to je 24 dol. Plačati je mor- al tudi cerkveni davek, ki ga je naložil župnik Bilban. Ta davek znaša za sameca 25 dolarjev (za o- ženjenega 50 dolarjev. — Brez dolarjev se ne pride v nebesa, ne! — "Slov. Narod."

Iz trapistovskega samostana Trefontane blizu Rima je ubežal trapist pater Delmonte, ki je bil ekonom v samostanu. Pater Del- monte je bil Francoz in njegov prior, trd Nemec, ga je sovražil in mu pošiljal vedno štiri patre, ki so ga imeli nadzorovati, dokler ni minila Delmonte-ju potrpežljivost in je vtekel. Lepe stvari se gode po samostanih.

Zapuščina redovnika. Pred dva- ma letoma umrl piarist Guido Stieh je zapustil 200.000 K in po- stavil kot dediče same privatne osebe, društva in mestno občino. Red piaristov je pa izpodbijal o- poroko, češ, kar je prihranil in kar je pridobil Stieh, vse to je pridobil za red. Ta red je tudi zmagal in 200.000 K pójde v ve- liko žrelo!

Zguba teže.

Vedna zguba teže je vselej zna- menje nevarne bolezni. Zguba te- že vedno sledi zguba moči in mar- siktere druge težave. Edini način dobiti svoje zdravje nazaj je u- stvariti si dober tek in popolno prebavo hrane. V tem slučaju vam iz srca priporočamo Triner- jevo Ameriško Zdravilno Grenko Vино kot lečilo, na katero se sme- te zanesti. Isto ne bo samo pri- sililo prebavne organe k normalne- mu delovanju ampak jim bo dalo tudi dovolj moči za delo, ne da bi se utrudili. Pričnete s zdrav- ljenjem takoj, če hočete prepreči- ti a bolezen ne doseže stopnje, kjer se bi lahko branila vsakemu zdravljenju. Kedar vaša barva postane bleda ali rmenkasta, ke- dar vaša teža in moč padeta, vaš apetit je slab, prebava nepopol- na in se hitro utrudite takrat je skrajni čas, da pričnete živati Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vино.

Na prodaj v lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu Jos. Triner 1333 — 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Illinois.

ZA PRIMERO SIROTE.

S. S. P. Društvo št. 9 v Lead- ville, Colo., \$6.75 in sicer so da- rovali: J. Lenič, \$1.00, A. Gorsič 75c, po 50c: F. Košak, J. Zaje, L. Slak, M. Mesojedec, F. Ka- dunc, J. Selan, F. Jelene, F. Čes- nik; po 25c: F. Drobnič, F. Ada- mčič, J. Križman in P. Skare.

Zadnji izkaz \$29.05
Današnji izkaz 6.75

Skup \$35.80
To svoto smo odposlali danes na Primero odbor gg. Krivec, Udovič-Slanovic.

Ne pozabite ponoviti naročnine!

Cenik knjig,

katere se dobe v zalogi

"GLAS SVOBODE" Co.

1518 W. 20 Street, Chicago, Ill.

Cankarjevi spisi:

Vinjeta	\$1.80
Jakov Ruda	\$0.60
Za narodov blagor	\$1.00
Knjiga za lahkomišelnike ljudi	\$1.25
Kralj na Betajnovi	\$1.00
Hiša Marije Pomočnice	\$1.00
Gospa Judit	\$1.00
Nina	\$1.00
Krpanova kobila	\$2.00
Hlapec Jernej	\$0.75
Zgodbe	\$1.00
Za križen	\$1.50
Ob zori	\$1.50

Kersnikovi spisi:

Cykamen, I. snopič	\$1.25
Agitator, II. snopič	\$1.25
Na žerinjah, III. snopič	\$1.25
Lutski ljudje, IV. snopič	\$1.25
Rošljini in Verjanko, V. snopič	\$1.25
Jara gospoda, VI. snopič	\$1.25
Gospod Janez, VII. in VIII. snopič	\$2.50
Berite novice, IX. snopič	\$1.75

Trdinatovi spisi:

Bahovi huzarji	\$1.50
Bajke in povesti, I. zvezek	\$1.00
" " " II. " "	\$1.00
" " " III. " "	\$1.00
" " " IV. " "	\$0.80
" " " V. " "	\$1.25

Jurčičevi spisi:

I. zvezek	\$0.60
II. " "	\$0.60
III. " "	\$0.60
IV. " "	\$0.60
V. " "	\$0.60
VI. " "	\$0.60
VII. " "	\$0.60
VIII. " "	\$0.60
IX. " "	\$0.60
X. " "	\$0.60
XI. " "	\$0.60

Sienkiewiczovi spisi:

Rodbina polaneških v 3 delih	\$5.00
Mali vitez v 3 delih	\$3.50
Potop I. in II. zvezek	\$3.20
Križarji v 4 delih	\$2.60
Za kruhom	\$1.15
Z ognjem in mečem, v 4 delih	\$2.50
Brez dogme	\$1.50

Stritarjevi spisi:

Pod lipo	\$0.60
Jagode	\$0.60
Lešniki	\$0.60
Zimski večeri	\$0.60

Knezova knjižnica:

I. zvezek	\$0.40
II. " "	\$0.40
VII. " "	\$0.50
IX. " "	\$0.40
X. " "	\$0.40
XI. " "	\$0.40
XII. " "	\$0.40
XV. " "	\$0.75

Tavčarjeve povesti:

I. zvezek	\$1.35
II. " "	\$1.35
III. " "	\$1.35
IV. " "	\$1.35
V. " "	\$1.35

Tolstojevi spisi:

Rodbinska sreča	\$0.40
Ana Karanina	\$3.20
Kazaki	\$0.80

Venec slov. povesti:

III. zvezek	\$0.60
IV. " "	\$0.60
V. " "	\$0.60
VI. " "	\$0.60
VII. " "	\$0.60
VIII. " "	\$0.60
IX. " "	\$0.60

Zabavna knjižnica:

13. zvezek	\$0.50
14. " "	\$0.30
15. " "	\$0.60
16. " "	\$0.75
17. " "	\$0.40
20. " "	\$0.75

Tajnosti Španske inkvizicije:

I. zvezek	\$0.05
II. " "	\$0.05
III. " "	\$0.05
IV. " "	\$0.05

Knjižnica Nar. zal. v Celju:

I. zvezek	\$0.40
II. " "	\$1.00

Razni drugi spisi in prevodi:

Opatov praporščak	\$0.35
Moment	\$1.50
Spomini	\$1.00
Iz naših krajev	\$1.25
Obsojenci	\$1.25
Igračke	\$1.00
Tilho in drugi	\$1.00
Reformacija	\$0.50
Spolne bolezni	\$0.25
Dobro gospodarstvo	\$1.50
Primož Trubar	\$0.50
Dobra kuharica	\$3.00
Medvedji lov	\$0.50
Kapitan Žar	\$0.60
Na divjem zapadu	\$0.60
Džungl	\$1.00
Na rakovo nogo	\$0.50
Srce	\$1.00
Slovenski fantje v Bozni, 2 zvez.	\$0.75
po	\$0.75
Marija	\$0.40

Družabni razredi v času francoske revolucije

SPISAL K. KAUTSKY. — POSLOVENIL A. H. S.

(Nadaljevanje.)

II.

Plemstvo in duhovščina.

Na vsak način prejšno prijateljsko razmerje med deželnim plemstvom in onim v mestu se je spreminilo v sovražstvo. Deželno plemstvo se je naravno zgražalo nad takozvano 'svobodo predsodkov' meščanskega plemstva in kakor tudi nad izkoriščanjem ubogih podložnikov od strani te nikdar nasičene mestne zlahtne družali, med tem ko je mestno plemstvo zopet predbacivalo deželnemu plemstvu, da je robato, zabito, neučeno in vstaško.

Poleg teh dveh strank je bil še nek drug plemenitaš, ki je šel v tabor sovraga in se boril proti fevdalnemu sistemu z dušo in telesom. Mnogo teh se je dobilo v vrstah nižjega, finančno zgubljenega plemstva, ki niso bili sposobni za vojaško suknjo, ki se niso mogli povspeti do višjih dvornih mest ali ki so pali v nemilost. Konečno, med njimi so se dobili možje, katerim ni ngajala gnjiloba dvornega plemstva kakor tudi ne surovost, neolikanost in kratkovidnost deželnega plemstva, ki je priznavalo, da padece vladajočega sistema je neizogibljiv in katerim je v srce segala mizerija mase. Vsi ti slednji so potegnili s tretjim stanom in se zvezali s inteligenco, literarji, pamfletirji in žurnalisti, kojih moč je rasla s važnostjo tretjega — njihovega razreda in k temu so pristopali najintelektnejši in najbolj energetični člani aristokracije, možje hrabrega in trdnega značaja. V začetku so pristopali posamezniki in potem ko je bila zmaga skoro zagotovljena pristopali so trumoma, s čimur pa so svoj razred takorekoč tako oslabil, da je skoro zginito ravno v času, ko so rabili največ moči.

In ravno v istem času, ko je vladala največ zidala na svoja dva pilarska, to je duhovščino in armado, sta jo slednja pustila na cedilu. Že prej smo omenili, da višja mesta v armadi, kakor tudi v cerkvi so bila ohranjena za plemstvo, nižja mesta pa je zavzemal ljud tretjega stanu. Dolžnost častnikov višjega in nižjega razreda, kakor tudi duhovnikov višjega in nižjega razreda je bila, da so vzgajali svoje podložnike za voljne stroje in jih učili pokorščine na mig, toda oni, ki so v resnici odgajali in vzgajali orodje gospodujočih razredov in jim zapovedovali, so sami pripadali k razredu izkoriščanih.

Cerkev je bila zelo bogata. Ista je lastovala eno petino cele Francije, seveda najboljšo najrodovitnejšo in najlepše obdelano zemljo, koje vrednost je presegala vse druge v deželi. Cerkevna posestva so računili na 4 milijarde lir* in njen letni dohodek pa na sto milijonov lir. Poleg tega pa so razni cerkveni plemenitaši dobivali vsako leto 123 milijonov lir iz državne blagajne. Levov delež teh velikanskih dohodkov, ne vstevši dohodka od premičnega premoženja raznih cerkvenih korporacij, je šel v žep cerkvenih dostojanstvenikov in samostanov. Na drugi strani pa opazimo, da so župniki živeli mizerno, v pomankanju in so celo morali stradati. Vsekako bili so župniki oni, kateri so opravljali cerkveno službo, v kolikor je bilo še kakih obredov. Omeniti moramo, da ravno v tistem času je bilo malo prave vere. Župniki so bili zapušteni in vse vladne in cerkvene odredbe so bile tako napravljene, da si sploh župnik ni mogel misliti, da kot tak spada k privilegirani razredu. Zvezan s tretjim razredom vsled rodbinske zveze, brez upanja za povišanje, ubožen, lačen, preobložen s de-

lom, vržen v sredino izérpane, ubožane mase, pa je bil postavljen, da bi učil maso o dolžnosti brezpogojne ubogivosti proti onim, nekoristnim postopačem, ki so z breami plačevali že tako zaničevanega župnika. Ali se more sploh od takega župnika pričakovati, da bo maso učil ubogljivosti do troto, postopačev in nevaležnih sleparjev? Župnik je bil povsod začniti in tudi takrat kadar se je šlo za izžemanje groša iz mase. Videli smo, da vlada je obrala kmeta do kosti, na zadnje pa je vrgla obrane kosti župniku, češ; glodaj, ako je še kaj mesa. Kako je bil župnik v zadregi, ko je mogel svojega očeta, brata, sorodnika in sebi po razredu enake izkoriščati na rovaš orogantnih zapeljivcev, ki so brezskrbno metali produkt dela tisočeterih v krila svojih prostitutk.

Ali naj podrejeni častniki v armadi brez plače in brez upa na povišanje dopuste, da jih zlahtni brivci in oslovci, ki niso ničesar razumeli in se niso tudi nič brigali za službo, zmlinijo med tem ko so oni sami mogli opravljati važna in teška dela? Čim bolj je rasla arogantnost in pohlep plemstva in čim izključnejše so aristokratizirali se razvirali dobre službe v armadi in cerkvi, tem bolj so tirali podrejene častnike in župnike v tabor tretjega stanu. Res je, da oblasta niso videla ničesar v tem razvoju in za to se je imel narod zahvaliti le dolžnosti nemne pokorščine ki so vezale podvalnike v cerkvi in armadi. In zato je tem hušji bil udarec za gosposko ob odločujočem trenutku, ko so najbolj rabili njih pomožne vrste, ki so se pa proti plemstvu obrnile.

V States General leta 1789 je bilo najprej stavljeno najvažnejše vprašanje, če se naj glasuje posamezno ali po stanovih. Tretji stan je zahteval individualni sistem, ker število njihovih zastopnikov dvakrat toliko kot število ene ali druge stranke. Plemstvo, na drugi strani, je bilo mnenja, da s pomočjo duhovščine bode kontrolirala Generalni zbor če se bi glasovalo po razredih.

V tem konfliktu je duhovščina pustila plemstvo na cedilu. Med njihovimi zastopniki je bilo osem in štirideset nadškofov in pet in trideset opatov in dekanov. Bilo pa je tudi 208 župnikov. Večja množina župnikov je potegnila s tretjim stanom ali razredom in so veliko pomagali, da se je vpejal sistem individualnega glasovanja.

V ozadju tega gibanja je stala armada, katera je bila pripravljena, da popolnoma porazi plemstvo. Dvor je delal velikanske vojaške priprave v Versailles in Parizu, kar je resno kazalo na silovitost v državi (coup d'etat). Če se Pariz premaga, tako se je upalo, da se narodni zbor, v katerega se je States Generale spreminil, popolnoma odstrani, uniči in kakor vidimo se je dne 12. julija ljudstvo dvignilo proti vladni radi odstave popularnega ministra, Necker. In s tem lahko rečemo podkuril se je ogenj revolucije, ki se nikakor ni končal ugodno za kraljevi dvor. "Francoska straža" se je pridružila ljudstvu, drugi polki niso hoteli streljati in častniki so morali svoje polke odstraniti iz bojnega prizorišča, boječ se, da vojaštvo ne desertira in se pridruži ljudski masi. Ljudstvo pa se je čim dalje bolj vzemirjalo. Da se je ljudstvo zamoglo braniti proti nadaljnim napadom od strani silovitosti se je dne 13. julija oborožilo in ko se je dne 14. julija razširila vest da topovi iz Bastille pretijo Faubourgu St. Antoine in da so v istem času nove čete prihajale iz St. Denis so se ljudstvo in francoska straža združile ter so napali sovraženi del mesta. Ločitev nižje duhovščine in vojaštva od vlade sta dva odločilna momenta v francoski revoluciji.

Tako vidimo, da je bila ob času izbruha revolucije cela reakcijska masa plemstva, duhovščine in armade razdeljena, razkosana — del iste nezanesljiv, zopet drugi se je javno potegoval za sovažnika, tretji del je bil reakcijski onarjen od mozga, toda vsi skup pa so se protivil absolutni monarhiji in so hrupoma in s silo za-

htevali finančno reformo; del je bil "svitel" toda globoko zakanpan v sirovosti gospodujočega sistema, ki mu je dal eksistenco in brez katerega ne bi mogel obstati. Temu delu mase, bi bila vsaka finančna reforma smrtna obsodba. Vidimo zopet, da en del privilegiranih je trmoglavno branil svoje privilegije, da je bil drzen in energičen toda preneumen, preveč kmečki, da bi bil sposoben za državno upravnistvo, bil pa je lopovski in breznačajen. Drugi del je bil zopet slaboten in pripravljen sklepati koncesije in zopet tretji je nosil glavo po koncu in bil hudicevo brutalen. Vsi ti nepodobni si elementi so se bili med seboj in krivdo zvrčali eden na drugega, češ, ta je kriv da je tako daleč prišlo in ne mi. In dvor, žrtve vsih teh nagibov, sedaj dominiran od enega, sedaj od drugega, tam zlivajoč zloč silovitosti nad slabejim in tu praskajoč se za ušesmi radi lastne lopovščine in ozkoprčnosti — to bi bila površna slika gospodujočega razreda v začetku revolucije.

*Dalje prihodnjič.

ZGODOVINSKA ČRTICA.

Med najinteresantnejše osebnosti velike dobe od francoske revolucije, čez čas Napoleona I. in restavracije Francoske spada vsekako Charles Talleyrand-Périgord. O njem je sešasoma nastala cela literatura.

Rojen iz staroaristokratske rodbine v l. 1754. se je posvetil duhovskemu stanu in je vsled znamenitih protekcij hitro dosegel različne mastne duhovske službe ter postal že leta 1788. škof v Autunu in eden največjih in najuplnejših cerkvenih knezov. Škof Talleyrand je pa bil vse prej, kakor kak zoren duhovnik. Ljubil je življenje in je vžival v polni meri. Bil je zapravljivce in babjek najhujše vrste, brez vere in brez spoštovanja, ki se je še pred altajem norčeval iz katoliške vere in njenih nauk.

Francosko revolucijo je pozdravil s presrečnim veseljem. Dasi je bil sam aristokrat in cerkven dostojanstvenik, je vendar imel svoje veselje, ko so začeli obglavljati aristokrate in cerkvene može in on sam je pradelgal konfiskacijo cerkvenega premoženja, kakor je tudi on proizročil sklep o civilni konstituciji duhovščine in sicer iz same kljubovalnosti proti tedanjemu papežu, iz katerega se je škof Talleyrand vedno neusmiljeno norea delal. Papež ga je zaradi tega izobčil.

Pri veliki narodni slavnosti na Martovem polju dne 14. julija 1790. je Talleyrand na altarju Lomovine daroval mašo, seveda samo z namenom, da bi cerkev in vero osmešil. Ko je korakal k altarju in šel mimo generala Lafayettea mu je polglasno zaklical: Ti ne drži se tako resno, drugače se bom začel na glas smejeti.

Ker je bil iz cerkve izobčen, je prestopil v diplomacijo in postal leta 1792. poslanik v Londonu. Tam je začel spletkariti s kraljem Ludovikom XVI., vsled česar je bil odstavljen in je pobegnil v Ameriko. Vrnil se je na Francosko šele l. 1796. in sicer je dobil dovoljenje za vrnitev s posredovanjem svoje metrese, vdove Grant. Zvižčen in spreten, kakor je bil Talleyrand, se je znal republikanskim voditeljem, zlasti Barrasu tako prikupiti, da je l. 1797. postal minister zunanjih del. Talleyrand je bil prvi, ki je spoznal, kaj tiči v Bonapartu in ga je podpiral ter mu pomagal, da je postal prvi konzul. Pomagal je tudi Napoleonu, da je postal cesar. L. 1805. po vojni med Francijo in Avstrijo je Napoleon poslal Talleyranda na Dunaj in v Pozun, da je sklenil mir z Avstrijo. Opravljal je to nalogo s čudovito diplomatično spretnostjo in bil v zahvalo imenovan za kneza Benevetskega. Kmalu na to je nastalo med njim in med Napoleonom nesporazumljenje; Napoleon je hotel imeti zvezo z Rusijo, Talleyrand pa zvezo z Avstrijo. Tedy tega je Talleyrand moral odstopiti kot minister zunanjih del in je potem toliko spletkaril proti Napoleonu, da je prišlo do popolnega razpora. Talleyrand je moral zapustiti Pariz in se umakniti na svoj grad.

Po bitki pri Lipskem, kjer je bila francoska armada poražena,

je Napoleon poklical Talleyranda na pomoč, a nista se mogla več sporazumeti. Talleyrand pa ni hotel imeti sporazumljenja, ker je bil že v zvezi z Bourboni in z njimi delal na odstranitev Napoleona. Dokler ni bila vojna sreča odločena, se ni čisto nič vtičkal v javne zadeve in šele pokazal svojo barvo, ko so združene armade l. 1814. prišle v Pariz. Ruski car je tedaj stanovan v Talleyrandovi palači. Car je pozneje rekel: "Ko sem prišel v Pariz, sam nisem vedel, kaj naj storim. Vprašal sem za svet Talleyranda; ta je imel v eni roki Napoleona v drugi Bourbone — in odprl je tisto roko, ki jo je on hotel odpreti, ne jaz." Ruski car in avstrijski cesar sta prvotno imela oba namen, ohraniti Napoleonu krono, a Talleyrand je oba tako zepletel, omamil in preobrnil, da sta storila ravno nasprotje tega, kar sta hotela cesarja sama.

Talleyrand je proizročil in tudi izvedel, da je bil Napoleon odstavljen in da je postal Ludovik XVIII. kralj francoski. Talleyrand je bil njegov minister zunanjih del in je šel kot zastopnik Francije na dunajski kongres, kjer je s svojo spretnostjo izvršil prave diplomatske čudeže. Proizročil je namreč med aliranci taka nasprotja, da bi si bili skoro segli v lase, če bi se ne bil Napoleon nenadoma vrnil z otoka Elbe in se zopet polastil cesarske krone. Napoleon je izdal amnestijo za vse svoje nasprotnike, izvzel je samo Talleyranda in je konfisciral njegova posestva. To je Talleyranda napotilo, da je začel z vsimi možmi delati zoper Napoleona. Prav tiste države, ki jih je malo dni poprej ščeval drugo proti drugi, je zdaj zopet združeval na boj zoper Napoleona in dosegel popolen uspeh.

Napoleon je bil poražen, in Talleyrand je zopet postal minister. A Talleyrand sedaj ni mogel doseči ugodnih mirovnih pogojev za Francijo in je bil primoran odstopiti. Vzeli so mu tudi njegovo kneževino Benevent, ki je pripadla papeževi državi. Vzlie temu, da so ga odškodovali z denarjem, naslovom in častmi je vendar začel intrigirati zoper vladu in je mnogo pripomogel, da je nastala julijska revolucija, ki je pregnala kralja Karla X. in da je Louis Filíp postal kralj. Novi vladar je poslal Talleyranda v London kot poslanika, kjer je Talleyrand zaključil svojo politično delavnost z velikim diplomatskim uspehom, z ustanovitvijo aliance med Francijo, Anglesko, Špansko in Portugalsko l. 1834. Umrl je l. 1838.

Talleyrand je večkrat definiral politiko kot igro, pri kateri igralec ne sme storiti nobene napake. "Človeška družba je razdeljena na dve skupini; na zatiralec in na zatiranec; pameten človek se bo vedno držal zatiralcev" je Talleyrand sam zapisal v svojih spominih.

Z ozirom na velikansko bogastvo, katero si je bil pridobil kot minister, je eden najboljših njegovih znancev javno rekel: "Temu bogastvu se ni čuditi, saj je Talleyrand prodal vse tiste, ki so ga kdaj kupili."

Thiers je o Talleyrandu pisal: Ta mož je imel čudoviti dar, uganiti skrivnosti vsakega človeka in uganiti posledice vsakega javnega pojava; s tem darom je bil združen še drug dar: Talleyrand se je znal prilagoditi tudi najtežavnejši situaciji čim je videl, da je ne more premagati, a ni odnehal za las, če je videl, da more zmagati. Nikdar v svojem življenju ni doživel nobenega faktičnega poraza."

Ko se je kralj Ludovik XVIII. Talleyrandu zahvalil, da mu je pripomogel do francoske krone, je Talleyrand rekel: Ni vredno govoriti. Velikanstvo; v meni je nekaj, kar se ne da označiti, kar pa prinese srečo tistim, ki me uvažujejo in nesrečo tistim, ki me ne uvažujejo."

Pijte naše pivo!

The Konrad Schreier Co.

MALTSTERS

Najboljši "MALT"

Sheboygan Wisc.